

LIPNICA

Moravske Toplice Občasni informativni list občine

Letošnja osrednja proslava ob občinskem prazniku je bila v Noršincih ob slovesnem prevzemu kanalizacijskega omrežja Moravske Toplice (naselje in zdravilišče), Mlajtinci, Lukačevci, Noršinci in čistilne naprave v Lukačevcih. V kulturnem programu so nastopili: pevski skupini Talita in VVZ Vrtci ter folklorna skupina KUD Jožef Košič.

U V O D N I K

Številka, ki izhaja po občinskem prazniku, skuša zajeti njegov utrip: pester program prireditev, več pomembnih pridobitev, županov premislek o položaju in vlogi občine, predstavitev letošnjih nagradencev ...

Seveda skušamo opozoriti na to, kaj se dogaja z odškodnino po suši, predstavljamo dejavnost in praznovanja gasilcev, sestavili smo pestri strani iz življenja mladih (že v naslednji številki se bomo vrnili k prispevkom šolarjev), analizirali prometne nesreče in njihove vzroke v prvem polletju na območju občine, »odslikali« življenje ob meji, tudi v dveh daljših reportažah. Pa seveda šport, kulturni dogodki, drobiž ...

Posebej opozarjamo na dve skupini razpisov: razvojna agencija razpisuje kredite in garancije za razvoj podjetništva, več krajevnih skupnosti v občini pa bo ob volitvah v oktobru izvedlo referendum o uvedbi krajevnega samoprispevka.

OBČINSKE INTERVENCIJE V KMETIJSTVO

Opozarjamo vas, da je bil v prejšnji številki Lipnice objavljen Program finančnih intervencij v kmetijstvo v Občini Moravske Toplice za leto 2000. Objavljeni so bili vsi ukrepi, ki jih sofinanciramo v letošnjem letu in vsi roki, v katerih je potrebno vložiti prijave.

V letu 2000 se sofinancirajo za varovanje posevkov, menjalne pogodbe, testiranje škroplnic, kemijske analize, nakup apnenca in mulja, nakup semena strniščnih dosevkov ter travnih in deteljnih mešanic, urejanje in preprečevanje zaraščanja kmetijskih zemljišč, urejanje pašnikov, nakup opreme in čebelarstvo.

Vloge sprejemamo trikrat letno. Regresi vsem upravičencem, ki so vložili zahtevke v prvem roku od 17. 7. do 28. 7. 2000 (računi, izdanih

od januarja do junija 2000), so že izplačani.

Drugi rok je zdaj, od 2. 10. do 16. 10. 2000 za sprejem računov, ki so bili izdani od 1. julija do 30. septembra letos, zadnji rok za sprejem zahtevkov pa je od 15. 12. do 30. 12. 2000 za račune od oktobra do konca decembra.

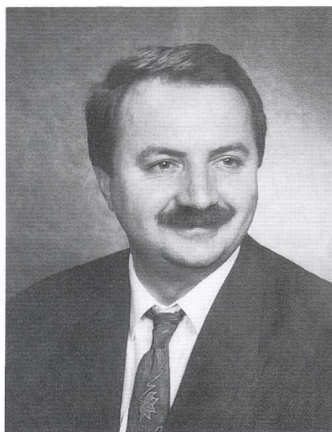
Odbor za kmetijstvo je sklenil, da bo glede na to, da se letos prvič sprejemajo vloge samo v treh določenih rokih, izjemoma v drugem roku sprejemal tudi račune, izdane v prvi polovici leta, zato lahko vsi, ki ste prvi rok zamudili, to sedaj storite.

Podrobni pogoji so opisani v 28. številki Lipnice, zato jih ponovno ne navajamo.

Martina VINK KRANJEC

4. PRAZNIK OBČINE MORAVSKE TOPLICE

LETO V KRATKI ZGODOVINI OBČINE

Župan Franc Cipot

Leto 2000 je možno zapisati v kratko zgodovino Občine Moravske Toplice kot leto velikih pridobitev na področju turizma. Hkrati pa tudi kot leto, v katerem nas je narava znova opozorila, da je potrebno na področju kmetijstva, ki je poleg turizma najpomembnejša panoga v občini, zastaviti drugačno strategijo razvoja.

Letošnji občinski praznik je potekal tik pred začetkom predvolilne kampanje za državnoborske volitve in želeli smo v okviru naših prireditev opozoriti na nekatera odprta vprašanja, ki jih bodo morali naši bodoči poslanci zastopati na državni ravni, če želimo regijo in s tem tudi Občino Moravske Toplice približati nivoju razvitosti preostale Slovenije. Tako imenovane »škarje«, ki kažejo na razvitost in gospodarsko moč regije v primerjavi s preostalo Slovenijo, so ostale preveč odprte oziroma se v zadnjem obdobju celo to razmerje slabša. Vsekakor smo za to veliko sami krivi, zato bomo morali v prihodnje vsi, ki delujemo na pomembnih javnih in gospodarskih funkcijah, skupaj z našimi poslanci, storiti več, da ne bo izgledalo tako kot ponavadi: ko človek stoji v gozdu, vidi le drevesa, ne občuti pa gozda.

ŽIVAHNO V TURIZMU

Z veseljem ugotavljam, da je letos z odprtjem novega bazenskega kompleksa Terme 3000, ustanovitvijo lokalne turistične organizacije »Prekmurski turistični izvir«, odprtjem vinsko turističnih cest Goričko, otvoritvijo novih nastanitvenih zmogljivosti v okviru Prekmurske vasi, izgradnjo dveh dodatnih igralnih polj igrišča za golf, precej novimi zasebnimi penzioni, vinskimi kletmi, vinotoči, kmečkimi turizmi in drugim, občina postala bogatejša s turistično ponudbo. V tem trenutku je naša občina s skupno 2.657 ležišči med prvimi petimi turističnimi destinacijami po prenočitvenih zmogljivostih v Sloveniji. Zato se toliko bolj čudimo odnosu nekaterih vladnih funkcionarjev do izdaje končnega akta – razglasitve turističnega območja Prekmurje.

Seveda je veliko stvari, ki jih bo potrebno na področju turizma še urediti. V prvi vrsti so pomembne izgradnje kolesarskih poti, ki so za turiste vedno bolj zanimiva možnost aktivnega preživljanja dopusta. Nujno je, da se igrišče za golf razširi vsaj na 9 igralnih polj in s tem pridobi možnost organizacije turnirjev, ki so tako v Sloveniji kot širše vedno bolj zanimivi in obiskani. Da bi turizem bolje zadovoljeval ljudi v dohodkovnem smislu, je nujno, da se posamezniki, ki imajo ideje, znanje in možnosti, čimprej vključijo v različne dopolnilne dejavnosti. Vsekakor je nujno še naprej izgrajevati osnovne infrastrukturne objekte, kot so ulične razsvetljave, predvsem na najbolj pomembnih točkah, kar je vsekakor med prvimi naselje Moravske Toplice.

Za okolju prijazen turizem, ki ga želimo promovirati, bo v prihodnje potrebno več pozornosti nameniti urejanju naših naselij, pri čemer bi se ob tej priložnosti rad zahvalil vsem posameznikom in posameznikom, ki dobro skrbijo za svojo lastnino, predvsem pa dajo dovolj poudarka lepemu zunanjemu videzu svojih domačij. Hkrati je to tudi priložnost za poziv tistim, ki so na svoje imetje pozabili, da v prihodnje bistveno več pozornosti posvetijo urejenosti in zunanjemu izgledu okolja.

V turizmu se v prihodnje kažejo še velike možnosti. Naj navedem le nekatere:

- Izkoristiti bi bilo smiselno vrtine v Čardi, na Osišču v Bukovnici, v Središču
- Dati možnost razširjenja kapacitet v kampih, v prihodnje tudi v okolici urejenih gramoznic Ivanci, Mlajtinci
- Izgraditi v izjemnem naravnem okolju Vučje Gomile igrišče za golf z 18 polji

- Urediti tržnico za prodajo lastnih izdelkov s področja kmetijstva, spominkov, drugih obrtnih izdelkov itd.
- Promovirati večje turistično zanimive prireditve, ki bodo pritegnile predvsem ljudi iz širše Slovenije in tujine (kresovanje, klopotci, martinovanje, koline ...)
- Podpreti prizadevanja za umestitev igralnice v naše okolje.

KMETIJSTVO

Drugo pomembno področje je kmetijstvo. Čeprav je občina na tem področju dosega pomembne rezultate, je ravno kmečka populacija v občini še vedno najbolj nezadovoljna s svojim statusom in s stanjem v kmetijstvu. Vendar je nujno zapisati, da za razvoj kmetijstva ni zadolžena občina, temveč država, skupaj z razvejano mrežo kmetijsko pospeševalnih služb in drugih institucij.

Dosežki na področju kmetijstva, ki so povezani predvsem z delovanjem nove lokalne skupnosti, so:

- Priprava prostorskih možnosti za razvoj večjih in manjših proizvodnih zmogljivosti (usmerjene kmetije)
- Subvencioniranje kmetijstva znotraj proračuna, v katero spada tudi pomemben delež zavarovanja posevkov pred točo in drugimi naravnimi nesrečami (razen suše, pred katero pa ni možno zavarovati)
- Dokončanje komasacije in melioracije v Bukovnici, začetek postopka komasacije in melioracije v Vučji Gomili, Mlajtincih in Lukačevcih
- Uvrstitev namakalnega sistema Fokovci v nacionalni program
- Priprava projekta »Grede« Tešanovci kot projekta, ki bi naj ob uporabi toplotne energije predstavljal novost v pridelavi zelenjave in bo podprt z evropskimi sredstvi.

Vsekakor ostaja na področju kmetijstva veliko problemov, ki jih je možno opredeliti kot probleme državne strategije razvoja kmetijstva, in so:

- Slaba pripravljenost kmetov na prestrukturiranje in slaba podpora države pri tem
- Problem malih kmetij in s tem povezane socialne politike
- Neugodna starostna struktura kmetov
- Nekontrolirano onesnaževanje okolja in podtalnice
- Naravne nesreče, ki nujno zahtevajo posodobitev proizvodnje (namakalni sistemi, melioracije, zaščitne mreže ...)

Tudi v kmetijstvu se kažejo možnosti, predvsem v tem obdobju, ko je država izposlovala možnost začetka koriš-

4. PRAZNIK OBČINE MORAVSKE TOPLICE

čenja evropskih sredstev iz strukturnih skladov SAPARD. Vendar je nujno, da imamo čimprej pripravljene projekte, da bi lahko ta sredstva tudi dejansko koristili. Možnosti so dane tako na področju razvoja sadjarstva kot zelenjadarstva, urejanja pašnikov, živinoreje, drobnice, dopolnilnih dejavnosti na kmetijah in drugih dejavnostih, povezanih s kmetijstvom. Kljub temu, da imajo kmetijske zadruge zaradi dogodkov v bližnji preteklosti negativen predznak, pa je več kot potrebno, da se predvsem manjši kmetje – ti pa so pri nas v večini – organizirajo, saj je le na ta način možno konkurirati s kmetijskimi pridelki. To bo še posebej pomembno ob vključevanju Slovenije v Evropsko zvezo. Zato v občini podpiramo delovanje kmetijskih združenj; v zvezi s tem je bilo sprejetih precej pozitivnih rešitev, vendar pa pričakujemo, da bo njihovo delovanje bolj kot doslej slonelo na realnih finančnih možnostih in kazalcih gospodarstva.

DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Seveda je ob občinskem prazniku potrebno zapisati tudi nekaj besed o družbenih dejavnostih, drugih gospodarskih dejavnostih in infrastrukturi. V prvi vrsti moramo za **področje šolstva** ugotoviti, da so prostorske rešitve za uvedbo devetletke vsebina, ki nas bo v prihodnje najbolj obremenjevala. Za **delovanje vrtca** je značilno, da se število otrok iz leta v leto manjša predvsem na gorickem delu, da pa se število otrok precej povečuje predvsem v Moravskih Toplicah in s tem tudi prostorska stiska, zato bo potrebno razmišljati o gradnji novega objekta vrtca.

Se vedno smo med redkimi slovenskimi občinami, ki s **štipendijami** omogočamo dobrim študentom nadaljevanje študija v primerih, ko starši ne zmorejo tega bremena, materialni cenzus družine pa presega možnost pridobitve socialnih štipendij.

Za področje **športa** je možno ugotoviti, da deluje Občinska športna zveza dobro predvsem na področju organizacije prireditve, da pa so problemi pri zagotavljanju sponzorskih sredstev, saj je gospodarska moč okolja pri tem izjemnega pomena. Ta pa je relativno slaba. Ker prihaja do neke vrste polprofesionalizacije že pri nižjih rangih tekmovanja, je problem financiranja toliko bolj prisoten.

Občina ostaja **na področju kulture** tudi v tem letu zelo dejavna. Pomembno je omeniti tradicionalno lončarsko delavnico v Filovcih, slikarsko kolonijo v Filovcih, Bogojini in Moravskih Toplicah, kulturne dneve krajevne skupnosti Bogojina, znane kot »Košičev teden«, ter kulturne prireditve, ki jih prirejajo naša kulturno umetniška društva in skupine. Ni mogoče mimo izgradnje ART centra v Središču, ki bo z dokončanjem v letošnjem letu pomenil veliko dodatno možnost za kulturno delovanje. Na področju kulture so bila in bodo še v letošnjem letu pomembna vlaganja v kulturne dvorane v Središču, Bogojini in Vučji Gomili.

Delovanje **gasilskih društev, gasilske zveze in štaba civilne zaštite** je letos še posebej zaživelo, saj je bil cilj obeh krovnih organizacij, zveze in štaba, da se v jubilejnem letu 2000 pokažeta v svoji pravi luči s primerno pripravljenostjo na področju zaštite in reševanja ljudi in njihovega premoženja. Seveda so pri tem vedno v ospredju problemi financiranja, ki pa jih naši vrli gasilci znajo reševati skupaj z občani na način, kot je to bilo in bo verjetno prisotno tudi v prihodnje (udeležba krajanov, sponzorjev ...).

GOSPODARSTVO IN GOSPODARSKA INFRASTRUKTURA

Na področju gospodarskih dejavnosti, kjer sicer občina nima posebnih nalog, ostajamo prisotni prek delovanja razvoje agencije »Sinergija« in kreditnih garancijskih skladov pri RRA Mura in lokalne razvojne agencije. Vsekakor je pomembno zapisati, da se z ureditvijo osnovne infrastrukture in s prostorskimi rešitvami daje velika možnost razvoja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti v našem okolju tudi v prihodnje.

Področje gospodarske infrastrukture (ali drugače povedano: cest, kanalizacije, vodovodov in ostalega komunalnega omrežja) ostaja v občini prioriteta na področju investiranja. V letošnjem letu smo dosegli veliko – pravzaprav je tako že vsa leta delovanja te občine. Vendar pa je želja in potreba zmeraj več, saj se ljudje vedno bolj zavedajo, da je za zdravo življenje nujno potreben kvaliteten vodni vir zdrave pitne vode, dobro urejene in prečiščene odpadne vode in seveda ceste, ki so sploh pogoj za kakršenkoli razvoj. Letos smo ob občinskem prazniku predali svojemu namenu največjo čistilno napravo v občini: čistilno napravo Lukačevci, ki je namenjena čiščenju odpadnih voda naselij Moravske Toplice (z zdraviliščem), Noršinci, Mlajtinci in Lukačevci. Prav tako je bilo predano kanalizacijsko omrežje v Noršincih, Mlajtincih in Lukačevcih, ki bo do konca izgrajeno v letošnjem letu. Pripravljeni so že projekti za izgradnjo čistilne naprave v Filovcih, na katero se bosta vezali kanalizacijski omrežji Filovci in Bogojina. Graditi naj bi se začelo že v letošnjem letu.

V tem trenutku so v izgradnji ceste v Andrejcih, Fokovcih, Selu, Suhem Vrh, Vučji Gomili, Ratkovcih, Sebeborcih, Ivanovcih, dokončane pa so že ceste v Moravskih Toplicah in Motvarjevcih, kjer smo jih v okviru občinskega praznika tudi slavnostno predali namenu.

Letošnja suša, ki je še posebej močno prizadela naše območje, je znova z vso ostrino pokazala na problem pitne vode, zato smo že izgradili tri nova vodovodna zajemlja v Mlajtincih, Vučji Gomili in Prosenjakovcih, ki bodo v prihodnje predstavljala osnovo za kvaliteten oskrbo precejšnjega dela občine s pitno vodo.

Ceprav ni bil predan svojemu namenu ob letošnjem občinskem prazniku, pa je tik pred dokončanjem hotel za starejše Vivat v Moravskih Toplicah. Lahko zapišem, da je to ena najpomembnejših gospodarskih naložb v regiji v letu 2000 in bo pomenila velike dodatne možnosti za zaposlitev. Objekt je bil zgrajen v rekordno kratkem času, predvsem po zaslugi investorjev – Zavarovalnice Triglav in družbe Interling iz Murske Sobote, ki si zaslužita posebno zahvalo in priznanje.

OBČINA

Ko razmišljamo o delovanju občine v obdobju od zadnjega občinskega praznika do danes, je nujno, da omenimo dobro delo občine kot pravnega subjekta, ki ga sestavljajo občinski svet in občinska uprava. Za oba nivoja delovanja je možno zapisati, da delujeta v skladu s pričakovanji oziroma verjetno bolje, kot je povprečje v Sloveniji, kar se nazadnje odraža v zunanji oceni razvoja občine. Sem gotovo spada tudi dobro sodelovanje s krajevnimi skupnostmi, vaškimi skupnostmi, društvi in drugimi asociacijami v občini, saj je le na ta način možno doseči več, kot je realno pričakovati glede na materialne možnosti. Dobro je sodelovanje tudi z narodnostnim svetom, kakor tudi s sosed-

4. PRAZNIK OBČINE MORAVSKE TOPLICE

njimi občinami na Madžarskem in drugimi občinami v regiji in zunaj nje. Ob letošnjem praznovanju smo bili veseli obiska delegacije iz prijateljske občine Ližnjan na Hrvaškem, s katero želimo v prihodnje razviti pristnejše sodelovanje, predvsem na gospodarskem in kulturnem področju.

PRIREDITVE OB PRAZNIKU

Občina Moravske Toplice je v okviru občinskega praznika priredila skupaj z organizacijami, društvi in krajevnimi skupnostmi več odmevnih prireditev. Začeli smo 26. avgusta v Filovcih s predstavitvijo slikarske, kiparske in igralske kolonije, nadaljevali 1. septembra z zaključno slovesnostjo v okviru Košičevega tedna kulture, 2. septembra odprli in predali svojemu namenu elektrifikacijo dveh bregov v Bukovnici in krajevnih cest ter ulične razsvetljave v Motvarjevcih.

Drugi del praznovanja smo začeli s slavnostno sejo občinskega sveta, ki je bila 7. septembra, to je na dan praznika občine. Na njej so bili razglašeni letošnji občinski nagrajenci: Geza Dora st. kot častni občan, Geza Škrilec kot občinski nagrajenec na področju gospodarstva in Geza Rituper ter Štefan Makoter kot dobitnika priznanj za dolgoletno uspešno javno delo. Vsem še enkrat iskrene čestitke!

Že omenjena otvoritev čistilne naprave in kanalizacijskih omrežij v Lukačevcih, Noršincih, Mlajtincih je dobila epilog s centralno proslavo, ki je bila 8. septembra v Noršincih. Na njej so se predstavile enote civilne zaščite, enote prve medicinske pomoči, ki so uspešno demonstrirale znanje in pokazale, da so pripravljene pomagati ljudem v nesreči. V kulturnem programu sta nastopili dve pevski skupini Talita in ženski zbor VVZ Vrtci ter folklorna skupina bogojinskega kulturno-umetniškega društva. Ob tej priložnosti smo javno razglasili najlepše urejeni kraj v Občini Moravske Toplice: naselje Sebeborci, ki je dobilo posebno zloženko. Hkrati smo razglasili tudi najlepší grünt – ta naslov je letos pripadel domačiji Cigüt iz Moravskih Toplic – in naj kmetijo (kmetija Vitez iz Tešanovca), tretje mesto je osvojila domačija Lainšček iz Moravskih Toplic. Vsem nagrajencem oziroma dobitnikom priznanj čestitam z željo, da tudi v prihodnje tako dobro skrbijo za izgled svoje domačije. Ta del občinskega praznovanja je bil zaključen s centralno prireditvijo gasilcev, ki so se v nedeljo, 10. septembra, pod pokroviteljstvom Občinske gasilske zveze zbrali prvič v tako velikem številu v Moravskih Toplicah, kjer je bil slavnostno predan tudi prapor Gasilske zveze Občine Moravske Toplice.

Zadnji del prireditev je bil povezan s športnimi aktivnostmi. V ta namen je bil organiziran tradicionalni nočni nogometni turnir v Filovcih, 16. septembra pa sta bili kar dve prireditvi: tradicionalni kolesarski maraton po občini Moravske Toplice, ki se ga udeležuje vedno več ljubiteljev tega športa, in državno ter občinsko prvenstvo v spret-nostni vožnji za paraplegike in druge voznike v Sebeborcih. Tudi ta prireditev ima že značaj tradicionalnosti in je edina tovrstna v Sloveniji.

Na koncu razmišljanja ob občinskem prazniku je potrebno zapisati, da je Občina Moravske Toplice postala pomemben člen v razvoju celotne regije in da lahko z gotovostjo trdimo, da je naš položaj pri razvoju, v prvi vrsti turizma pa tudi drugih panog, zelo pomemben za razvoj širšega območja, pri čemer želimo aktivno sodelovati tudi v prihodnje.

Feri CIPOT, župan

NAGRAJENCI 2000

Občinski nagrajenci za leto 2000 (od leve proti desni): Štefan Makoter, Geza Rituper, Geza Škrilec in Geza Dora

ŠTEFAN MAKOTER iz Moravskih Toplic Priznanje za dolgoletno javno delovanje

Štefan Makoter je dolgoletni javni delavec, ki je vse svoje življenje posvetil dobrobiti krajevnih skupnosti in njenih občanov. Zadnja leta posebej zavzeto skrbi za starejše občane – je eden izmed pobudnikov za ustanovitev Društva upokojencev in njegov prvi predsednik, zaslužen za to, da je delo društva zaživel na številnih področjih.

GEZA RITUPER iz Tešanovca Priznanje za uspešno vodenje KS Tešanovci

Geza Rituper je dolga leta uspešno vodil KS Tešanovci. Dejavnost KS je bila še posebej opazna na področju investicij, s čimer je KS veliko prispevala k enakomernemu razvoju vseh krajev, dvigu standarda občanov in k izredno hitremu vključevanju tega območja v turistični utrip občine.

GEZA DORA iz Motvarjevca Naziv Častni občan za delo na področju kulture

Geza Dora je vse svoje življenje posvetil glasbi in delu na kulturnem področju. Glasba ga spremlja od mladih let, svojo nadarjenost pa je pokazal med šolanjem na glasbeni šoli v M. Soboti. Bil je član mestnega simfoničnega orkestra. Posebej pomembno je delo g. Dore na področju folkore. Pod njegovim vodstvom deluje v Motvarjevcih že tretja generacija plesalcev, ki ohranjajo madžarske in slovenske ljudske ples.

GEZA ŠKRILEC iz Čikečke vasi Nagrada občine za uspešno delo v kmetijstvu

Geza Škrilec sodi med najmlajše kmetovalce v občini in se pri 33 letih starosti lahko pohvali s številnimi pomembnimi dosežki. Najdlje se ukvarja s prašičerejo, pred leti pa se je odločil za dopolnilne dejavnosti na kmetiji, najprej peko domačega kruha, pozneje za sušenje in prodajo suhega sadja. S svojim inovativnim delom g. Škrilec dokazuje, da se da v kmetijstvu dostojno živeti tudi na trdi gorički zemlji, z dodatno ponudbo pa preživeti tudi na manjših kmetijah.

Foto: Geza GRABAR

SVEČANA SEJA OBČINSKEGA SVETA – ob svetnikih in nagajencih so se zbrali številni visoki gostje, poslanci, župani sosednjih občin – tudi iz sosednje Madžarske in predstavniki verskih skupnosti.

Čistilna naprava Lukačevci in nanjo vezano kanalizacijsko omrežje sta največji investiciji zadnjega obdobja v občini.

Foto: Jože POIBIC

Foto: Geza GRABAR

PRAPOR – Občinska gasilska zveza Moravske Toplice je razvila svoj prapor. Na fotografiji: enote med prihodom na prireditveni prostor

Foto: Geza GRABAR

Gasilci s Suhega Vrha so poleti prevzeli avtocisterno.

Foto: Geza GRABAR

Navdušeni mladi čebelarji DOŠ Prosenjakovci pri delu

CIVILNA ZAŠČITA SE PREDSTAVI

Na osrednji proslavi 4. občinskega praznika v Noršincih so enote civilne zaščite v občini ob pomoči osebja soboškega zdravstvenega doma na demonstracijski vaji prikazale način oskrbe ranjencev in stopnjo usposobljenosti.

Foto: Geza GRABAR

RAZVOJNE MOŽNOSTI

Krajevni samoprispevek

OB VOLITVAH – TUDI O KRAJEVNEM SAMOPRISPEVKU

Na dan volitev v Državni zbor Republike Slovenije 15. oktobra 2000 so štiri krajevne skupnosti v Občini Moravske Toplice razpisale tudi referendum, na katerih bodo občani izrazili svojo voljo o zbiranju sredstev v obliki krajevnega samoprispevka (KS BOGOJINA za naselje BUKOVNICA, KS FILOVCI, KS MORAVSKE TOPLICE IN KS NORŠINCI). Čeprav ni mogoče zanikati dejstva, da se je samoprispevek kot solidarnostna oblika uveljavil v drugačnih razmerah od današnjih, pa zaostajanje na področju javne infrastrukture in želja po pospešeni gradnji v naših krajih narekujejo potrebo po dodatnem zbiranju sredstev krajanov, če je taka volja večine prebivalcev naselja oz. krajevne skupnosti.

V vseh krajevnih skupnostih so pripravili investicijske programe, v katerih močno prevladujejo vlaganja v komunalno infrastrukturo (ceste s pločniki, vodovodi, kanalizacija, pokopališča, vzdrževalna dela ...). Najobsežnejši program imajo Moravske Toplice, kjer ob omenjenih investicijah načrtujejo tudi dograditev ulične razsvetljave, sofinanciranje nakupa opreme za požarno varnost in civilno zaščito in nakup zemljišča za rekreacijski center). Sicer pa objavljamo investicijske programe vseh naselij oz. krajevnih skupnosti, kjer so razpisali glasovanje na referendumu o uvedbi krajevnega samoprispevka za naslednje obdobje.

BUKOVNICA

Sredstva, zbrana s samoprispevkom, bodo uporabljena za:

- sofinanciranje vodovodnega omrežja,
- asfaltno prevleko ceste v naselju Bukovnica,
- asfaltiranje ceste na pokopališče,
- tekoče vzdrževanje vaških poti in drugih infrastrukturnih objektov

FILOVCI

Sredstva, zbrana s samoprispevkom, bodo uporabljena za:

- razširitev mrliške vežice in ureditev pokopališča,
- kanalizacijo,
- ureditev parkirnega prostora in parka,
- sofinanciranje dejavnosti društev v vasi,
- obnovo vodovodnega omrežja,
- asfaltiranje posameznih odsekov cest v vasi,
- tekoče vzdrževanje komunalne infrastrukture,
- obnovo ostrešja in notranjosti vaše kapele, sanacijo in izkope jarkov ter vzdrževanje poljskih poti

MORAVSKE TOPLICE

Sredstva, zbrana s samoprispevkom, bodo uporabljena za:

- ureditev in vzdrževanje vaških cest in poti,
- dograditev mrliških vežic ter ureditev in vzdrževanje pokopališč,
- ureditev in vzdrževanje komunalnih objektov in naprav ter potokov in jarkov,
- asfaltiranje cest (Kot, Podov, Talian – Bencak, Stara cesta, Moravske Gorice in del ceste za Dugi breg),
- ureditev pločnikov,
- obnovo in dograditev ulične razsvetljave,
- dokončanje izgradnje kanalizacijskega omrežja,
- vzdrževanje vaško-gasilskih domov,
- sofinanciranje programa del in nakupa opreme za požarno varnost in civilno zaščito,
- nakup zemljišča za potrebe športno-rekreativnega centra v KS Moravske Toplice,
- plačevanje električne energije za objekte KS,
- združevanje sredstev za funkcionalne potrebe KS,
- financiranje drugih funkcionalnih obveznosti KS in društev

Filovci

NORŠINCI

Sredstva, zbrana s samoprispevkom, bodo uporabljena za:

- izgradnjo meteorne kanalizacije,
- izgradnjo pločnikov,
- ozelenitev in ureditev naselja,
- nujno vzdrževanje komunalne infrastrukture v upravljanju krajevne skupnosti,
- sodelležbo pri opremljanju društev in organizacij v kraju,
- druge naloge KS

OCENA ŠKODE PO SUŠI V LETU 2000 NA OBMOČJU OBČINE MORAVSKE TOPLICE

Posledice letošnje suše so znane, saj so kmetje večino pridelkov že pospravili. O suši je bilo veliko povedanega in napisanega, veliko obljubljenega. Pa je bilo od tega tudi kaj narejenega?

V skladu z usmeritvami državne komisije za sanacije pri Ministrstvu za okolje in prostor smo tudi v Občini Moravske Toplice ocenili škodo po suši za obdobje prve polovice letošnjega leta. V občinski komisiji so sodelovali člani Odbora za kmetijstvo in prehrano Tibor VÖRÖŠ, Jožef ŠTEFKO, Geza HUJS, Franc NEŽIČ in Viktor ČASAR, strokovna sodelavka za kmetijstvo Martina VINK KRANJEC ter predstavnik Kmetijske svetovalne službe Franc ŠKALIČ in Daniel PUHAN.

Na podlagi navodil smo okvirno ocenili škodo na določenih območjih, vsakemu gospodinjstvu v občini smo ob pomoči predstavnikov posamezne vasi razdelili popisne liste za prijavo škode z navodili. Zbrane podatke smo računalniško obdelali, izračunali prijavljeno škodo za vsakega prijavitelja ter pripravili zbirne podatke za občino. Podatke o pridelkih in cenah za posamezne kulture, ki so bila osnova za izračun škode, je posredovala državna komisija.

Na območju občine je bilo prijavljene za 663,316.430,00 SIT škode po suši, podatki o škodi na nekaterih kulturah so v naslednji preglednici:

kultura	prizadeta površina	višina prijavljene škode
žita	2671 ha	129,9 milijonov
koruza	1652 ha	176,6 milijonov
sladkorna pesa	452 ha	89,4 milijonov
travniki	1338 ha	97,8 milijonov
sadno drevje, intenzivno	92 ha	77,5 milijonov
vinska trta	42 ha	12,6 milijonov

Državni zbor Republike Slovenije je s sprejetjem Zakona o zagotovitvi sredstev za odpravo posledic suše, neurja s točo, plazenja tal in sluzenja morja v letu 2000 (Ur. l. RS št. 81/2000) zagotovil izvajanje nekaterih ukrepov za sanacijo škode.

Zakon zagotavlja sredstva iz državnega proračuna v letih 2000 in 2001 v skupni višini 4.600.000.000,00 SIT za sanacijo škode po suši. Del sredstev, zagotovljen v letu 2000, naj bi se izplačal do 31. oktobra 2000. Višina sredstev je odvisna od višine potrjene škode, ki pa še ni znana. Poudariti je potrebno, da višina že omenjene prijavljene škode (663 milijonov) še ne pomeni višino potrjene škode s strani državne komisije.

Omenjeni zakon predvideva tudi: – opustitev oz. znižanje zakupnine za zakupljena kmetijska zemljišča Sklada

kmetijskih zemljišč in gozdov na prizadetih območjih v sorazmerju z ugotovljeno škodo,

– odpis prispevkov za zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje v letu 2000 kmetom, ki imajo v lasti ali zakupu kmetijska zemljišča na območju, prizadetem po suši na podlagi seznama oškodovancev, ki so prijavili škodo.

Sušo zakon obravnava kot sušo, ki je nastala do konca junija 2000, zato moramo najkasneje do konca oktobra 2000 pripraviti še končno oceno škode po suši, v katero je potrebno zajeti še škodo, nastalo od julija do septembra.

Po navodilih državne komisije je potrebno:

– za oškodovance, ki so že prijavili škodo ob prvem letošnjem popisu in so utrpeli škodo na istih površinah in istih kulturah, mora občinska komisija vpisati stopnjo dodatno nastale škode po suši,

– za oškodovance in površine, ki niso bile prijavljene po suši ob prvem popisu, pa opraviti celoten popis škode po suši.

V Občini Moravske Toplice bomo oškodovancem izplačevali državna sredstva za sanacijo škode po suši takoj, ko bomo sredstva prejeli, in v skladu s prejetimi navodili.

Pozivamo vse, ki ste utrpeli škodo po letošnji suši in škodo še niste prijavili, ter vse tiste, ki ste škodo že prijavili, vendar niste prijavili vseh prizadetih zemljišč, da prijavo vložite čimprej na upravi Občine Moravske Toplice v času uradnih ur (ponedeljek, sredo, petek) pri Martini Vink Kranjec ali v tajništvu občine, **najkasneje do 15. oktobra 2000**. Za prijavo škode po suši so potrebni podatki o oškodovancu (ime in priimek, naslov, davčna številka) ter podatki o prizadetih zemljiščih (k. o., št. parcele, površina in kultura).

Martina VINK KRANJEC

PRESUŠITEV – ZELO POMEMBNO OBDOBJE KRAV MOLZNIC

Obdobju presušitve smo v preteklosti posvečali bistveno premalo pozornosti. Pomembno je iz več vidikov:

1. Kondicija ali rejno stanje živali

Kondicijo ocenjujemo v razredih od 1–5. Da bi dobili žival pred porodom v zelenem razredu, ki je idealno med 3–4, moramo kravo presušiti, ko je breja 7 mesecev. Tako imamo prvih cca 30 dni čas, da uredimo kondicijo krave (predebele hranimo bolj skromno, presuhe bolje). V naslednjih cca 10 dneh krave »počivajo« (vdrževalni obrok); po tem obdobju pa se že pripravljamo na ovimljanje. Ovimljanje pomeni, da bomo kravam v majhnih količinah začeli pokladati hrano, ki jo bodo v večjih količinah jedle po porodu. Pomembno je, da krav, ki so nagnjene k ležanju pred, med ali po porodu **ne ovimljamo**, saj to slabo vpliva na takšne krave (več o teh težavah v drugem prispevku).

Novejše ugotovitve glede krav, ki se po porodu dolgo ali sploh ne gonijo, govorijo o neposredni povezanosti med količino maščobe v kravi in tem, da se krava ne goni, zato je pravilna kondicija krav še kako pomembna.

Enaka ugotovitev velja seveda tudi za breje telice v zadnji tretjini brejosti.

Dokazano je seveda, da imajo predebele krave in telice tudi večja teleta ob porodu, porodne poti so ožje, kar vse skupaj pomeni težje porode.

2. Presušitev je edino obdobje v življenju krave, ko vime počiva.

3. Krave izgubljajo mleko

V obdobju presuševanja, ko so breje cca 7 mesecev, že zaradi visoke brejosti in zaradi skromnejšega obroka krave izgubljajo mleko. Pred presušitvijo jih moramo molsti tudi dvakrat na dan, saj je dokazano, da prav zaradi tega, ker izpuščamo molže v tem obdobju, pride do mastitisov, ki se nam potem vlečejo daleč v poporodno obdobje.

Vsako kravo moramo presušiti z antibiotskimi tubami, da uničimo morebiten vir infekcije v hlevu. Na ta način lahko ima krava, ko jo presušujemo, tudi večjo količino mleka (cca 5 litrov 2x/dan), moramo pa takšno vime opazovati in če po 3–4 dneh oteče, ga izdajmo in vstavimo nove tube za presušitev. Ker s tem uničimo vir infekcije (morebitno z bakterijami okuženo vime), je manj možnosti, da bo ta krava med laktacijo dobila vnetje vimena ali imela težave v obliki kroničnega vnetja vimena.

Marko NABERGOJ, dr. vet. med.

Občinska gasilska zveza Moravske Toplice

RAZVILI SO PRAPOR

Občinska gasilska zveza Moravske Toplice je v okviru 4. občinskega praznika v Moravskih Toplicah razvila svoj prapor, ob tem pa pripravila veliko gasilsko slovesnost. V središču zdraviliškega kraja so namreč pripravili veliko gasilsko parado z mimohodom več sto gasilcev in demonstracijo razpoložljive gasilske tehnike vseh 27 društev v občini. Poleg gasilskih veteranov iz občine so bili med gosti tudi državni podsekretar v ministrstvu za obrambo Dušan Grof, predsednik Gasilske zveze Slovenije Ernest Eöry, podpredsednik Državnega zbora Republike Slovenije Andrej Gerencer, poslanci in drugi. Številni obiskovalci so se lahko prepričali, da je gasilstvo v občini Moravske Toplice izjemno dobro organizirano, številna društva, ki so že nekaj let vključena v občinsko gasilsko zvezo, pa so najboljše zagotovilo, da se bo bogata tradicija gasilstva nadaljevala tudi v prihodnje.

V gasilski paradi, ki je bila največja v občini Moravske Toplice doslej, je sodelovalo vseh 27 društev iz občine: kar 290 gasilcev in 43 gasilskih vozil. Ob koračnici godbe na pihala iz Bakovec je gasilce vodil poveljnik OGZ Moravske Toplice Ludvik Gomboc, za njim so gasilce iz društev sektorjev Martjanci, Prosenjakovci in Bogojina vodili sektorski poveljniki: Štefan Kuhar, Slavko Ozvatič in Drago Ivanič. Sledila je še demonstracija gasilskih vozil v občini.

V slavnostnem nagovoru je župan občine Moravske Toplice **Franc Cipot** med drugih poudaril, da je občina Moravske Toplice priča eni največjih manifestacij gasilstva sploh. V zadnjih petih letih, kolikor je stara občina, je bilo veliko narejenega tudi na področju gasilstva in civilne zaščite. V prvi

da je bistvo pri delitvi sredstev požarna ogroženost. Po tem kriteriju pa tudi zaradi malo požarov to območje ni visoko na lestevici, zato je deležno manj podpore države. Po županovem mnenju se bo moralo nekaj spremeniti v organizaciji gasilskih enot, v prvi vrsti pri organizaciji društev v smislu društvene dejavnosti, humanitarne ter požarno-varstvene organiziranosti. Vsake take spremembe pa terjajo nehvaležne posege, ki jih bomo morali tudi v tej občini slej ko prej opraviti. Razmišljanje je sklenil z besedami, da si želi, da bi bila pripadnost gasilstvu v občini tudi v prihodnje velika, ter da bi prapor ponosno nosili na čelu svojih enot.

Tudi **Slavko Škerlak**, predsednik Občinske gasilske zveze, je v prvi vrsti poudaril, da imajo gasilska društva v občini dolgo tradicijo, ki sega že več kot sto let nazaj. »Prehoditi tako dolgo pot je mogoče le z ljubeznijo do gasilstva, do sočloveka, z željo pomagati bližnjemu v njegovi nesreči. Gasilci iz prostovoljnih društev v naši občini so to pot prehodili, ohranjali so tradicijo, prenašali humanitarna dejanja iz roda v rod, iz generacije v generacijo ter bili ves čas zvesti svojemu poslanstvu, kar potrjuje tudi današnje druženje. Da je gasilstvo organizirano tudi v najmanjših krajih v občini, potrjuje, da ima gasilstvo pri nas dolgo in bogato tradicijo. Člani prostovoljnih gasilskih društev pa so velikokrat poleg svoje vloge pri izvajanju požarne varnosti tudi nosilci napredka celotnega razvoja kraja, za kar jim gre še posebna zahvala. Gasilstvo je danes nepogrešljiv dejavnik na področju požarnega varstva,

zaščite in reševanja. Tudi v prihodnje bodo naloge in odgovornosti pri zaščiti premoženja in varovanja človeških življenj pomembne in odgovorne. Da se tega zavedamo tudi gasilci v naši občini, smo doslej potrdili že večkrat. Oktobra 1998. leta ustanovljena občinska gasilska zveza, ki združuje vseh 27 društev v občini in šteje več kot 1.500 članov, si je zadala veliko nalog na vseh področjih svojega delovanja – od izobraževanja, dela z mladimi v okviru društev in taborih, opremljanja in še mnoge druge, ki jih v okviru razpoložljivih sredstev skuša tudi realizirati. Eden izmed sklepov pa je bil tudi, da zveza razvije prapor.« G. Škerlak se je zahvalil tako gasilcem kakor sponzorjem, občini in občanom, ki so za gasilstvo imeli vedno veliko posluha in svoje pomoči gasilstvu nikoli niso odrekli.

Predsednik Gasilske zveze Slovenije **Ernest Eöry** je dan ob razvitju novega prapora poimenoval kar gasilski dan – shod vseh gasilcev iz občine in prikaz njihove gasilske tehnike, torej demonstracije operativne sposobnosti in organizacijske stabilnosti tukajšnjih gasilskih društev. Po Eöryjevih besedah je tukajšnje gasilstvo, ki je bilo v sestavi nekdanje velike Gasilske zveze Murska Sobota, dobro organizirano in dobro pripravljeno za reševanje človeških življenj, premoženja in vsega drugega.

Foto: Geza GRABAR

vrsti z ustanovitvijo Občinske gasilske zveze, ki se z načinom svojega delovanja predstavlja kot dobra krovna organizacija, saj je v zelo kratkem času dosegla nivo, ki ga lahko vzpostavi samo organizacija, ki ima dobro vodstvo, sposobne ljudi, ki so pripravljeni veliko svojega prostega časa žrtvovati za skupno dobro. Zato je dobro in potrebno izpostaviti skupne uspehe. »Bogata tradicija gasilstva je v naši občini že tako samoumevna, da takrat, ko govorimo o gasilski organizaciji, mislimo kratko malo na vse ljudi. Sleherni naš občan ali občanka namreč želi pomagati pri delu gasilske organizacije, v prvi vrsti v smislu pomoči. Prav zato so lahko naše gasilske organizacije uspešne kljub relativno majhnim sredstvom. Občani so bili vedno doslej pripravljeni pomagati gasilcem s prostovoljnimi prispevki. Prav zato gasilstva v našem okolju ne smemo zanemariti.

Pomen gasilstva v današnjem času je jasen: dobro usposobljeno moštvo naj pred požari in drugimi ujmami varuje premoženje in ljudi. In na tem področju so naši gasilci zelo uspešni. Spomnimo se samo poplav pred dvema letoma, ko so bili naši gasilci zelo požrtvovalni in uspešni.«

Dotaknil se je financiranja gasilskih organizacij. Po njegovem mnenju se prav na tem področju pojavljajo mnogi problemi, saj je država pri določanju kriterijev izhajala iz stališča,

»Pred približno tremi meseci je bilo v Velenju omenjeno, da nas je morda preveč, da imamo veliko drage opreme in da imamo velike zahteve. Nekaj časa po tistem smo bili prisotni pri reševanju tragedije v Gorenju in upam si reči in opozoriti predstavnike države, vlade in parlamenta, da so ti nekako prezrli vlogo gasilcev pri tem reševanju; če nas ne bi bilo, bi bila morda škoda in tragedija trikrat večja,« je bil dosleden in kritičen Ernest Eöry. Predsednik nacionalne gasilske zveze je osvrtnil državo, saj so gasilska društva za svoje aktivnosti pri zbiranju sredstev prav tako podvržena davku, gasilci plačujejo davek na svojo pridnost. Zato gasilci niso navdušeni nad takšnim tretiranjem.

Gasilec sta čestitala tudi Dušan Grof z ministrstva za obrambo in predstavnik Zavarovalnice Triglav v imenu pokroviteljev prapora – Zdravilišča Moravske Toplice in Zavarovalnice Triglav.

Bogat kulturni program so prispevali: ženski pevski zbor VVZ Vrtci Moravske Toplice ter moški in ženski pevski zbor Anton Martin Slomšek iz Martjanec. Na slovesnosti so razglasili tudi rezultate ocenjevanja gasilskih domov. Občinska gasilska zveza je namreč v okviru akcije Turistične zveze Slovenije *Moja dežela lepa in gostoljubna* tudi letos opravila ocenjevanje gasilskih domov v občini. V treh starostnih skupinah so med najbolj urejene uvrstili gasilske domove iz krajev Središče, Andrejci in Prosenjakovci.

Za vsestransko pomoč pri razvoju in ohranjanju gasilstva, organizaciji gasilskih taborov ter za promocijo dejavnosti so najzaslužnejšim posameznikom in organizacijam podelili priznanja in plakete. Posebej pa so se spomnili najstarejših gasilskih veteranov in jim izročili spominska darila. Prejeli so jih: Koloman Vajda iz Ivanovec, Koloman Kočiš iz Lončarovec, Aleksander Malok in Alojz Andrejek iz Čikečke vasi, Jože Kuhar in Štefan Makoter iz Moravskih Toplic, Štefan Lončar iz Noršinec, Vladimír Karoli iz Središča ter Koloman Sabotin iz Vučje Gomile.

Prapor sta blagoslovila evangeličanski duhovnik Geza Erniša in katoliški župnik Ivan Kranjec.

Geza GRABAR

Spominske trakove so prispevali: Občini Moravske Toplice in Puconci, Društvo upokojencev Moravske Toplice, Lovske družine Moravci, Mlajtinci in Prosenjakovci, Zdravilišče Moravske Toplice, Zavarovalnica Triglav, Štab Civilne zaštite občine Moravske Toplice, LB Pomurska banka, Tekstil Pletilstvo Prosenjakovci, Adriatic Murska Sobota, Gasilska zveza Mestne občine Murska Sobota, Gasilska zveza Puconci, Gasilska zveza Rogašovci, Gasilska zveza Beltinci, Webo Maribor, Varnost Maribor, Mlinopek Murska Sobota ter gostilni Jošar iz Prosenjakovec in Kuhar iz Moravskih Toplic.

Tekmovanje OGZ Moravske Toplice v Filovcih ODLIČNI GOSTITELJI IN TEKMOVALCI

Gasilci iz Filovec so bili odlični gostitelji letošnjega občinskega tekmovanja gasilskih enot. V športnem centru so ob navzočnosti številnih gostov – med njimi sta bila tudi predsednik GZS Ernest Eöry in župan Franc Cipot – vzorno pripravili največje tekmovanje gasilcev občine Moravske Toplice. Članske desetine – sodelovalo je enajst moških in ena ženska – so tekmoval v suhem trodelnem napadu in štafetnem teku, pionirske so se pomerile v vaji z vedrovko, mladinci pa v štafetnem teku in v vaji z ovirami. Vse sodelujoče ekipe, ki so se na občinsko prvenstvo uvrstile s sektorskih tekmovanjih v Bogojini, Ivanjševcih in Martjancih.

Domačini pa se niso izkazali le kot odlični organizatorji, temveč tudi kot zelo dobri tekmovalci. Tako so osvojili naslove občinskih prvakov v vseh treh članskih kategorijah.

Sicer pa so bili med pionirji najboljši mladi gasilci iz Moravskih Toplic in Sebeborci, tretja je bila vrsta iz Tešanovec. Med mladinci so bili prvi Sebeborci. Med člani B so Filovci zmagali pred Moravskimi Toplicami, med članicami so bile prve filovske gasilke. V najkakovostnejši in najštevilnejši kategoriji – člani A je nastopilo devet desetini. Za Filovci so se uvrstili gasilci iz Središča, na tretje mesto pa člani PGD Sebeborci.

PGD Suhi Vrh OB OBLETNICI ŠE GASILSKA AVTOCISTERNA

Na Jelovškovem bregu so gasilci s Suhega Vrha pripravili veliko gasilsko slovesnost, s katero so zaznamovali 30. obletnico aktivnega delovanja. Ob tej priložnosti so namenu predali avtomobilsko cisterno. Prireditev se je začela z mimohodom gasilcev – poleg društev martjanskega sektorja in sosednjih krajev so se povabilu odzvali tudi gasilci iz Radelj ob Dravi.

Kot je razvidno iz društvene kronike, je začelo gasilstvo v tem kraju, ki se je imenoval Zgornji Tešanovci, organizirano delovati že leta 1936. Sprva se je v gasilsko četo prijavilo 21 vaščanov, ki so takoj začeli opremljati društvo s pomočjo takratne občine Tešanovci, prostovoljnih prispevkov krajanov in gmotnih prispevkov tovarnarja Benka in obrtnika Ditricha in trgovca Čeha. Zgradili so gasilski dom z orodjarno in manjšo sobo za sestanke. V letih 1937-1943 je bilo na območju Suhega Vrha kar 17 požarov. Po drugi svetovni vojni je društvo težko shajalo, a se je pretolklo do leta 1962, ko je zaradi množičnega izseljevanja ljudi iz kraja prenehalo delovati.

Prvi poskusi, da bi društvo ponovno zaživel, segajo v leto 1983. Jože Novak je spodbujal vaščane k nadaljevanju delovanja društva, vendar je poskus propadel. Sredi 80., še bolj pa v 90. letih, so se razmere povsem spremenile: zaradi urejene infrastrukture je Suhi Vrh vse bolj postajal miren in prijeten kraj za bivanje; ljudje so se vračali, naseljevali so se tudi drugi prebivalci. Leta 1996 je gasilstvo ponovno zaživel, največ zaslug za to imata Štefan Banfi in Robert Lainšček. V stirih letih je nadoknadilo domala vse zamujeno: člani so opravili izobraževanje, uredili propadajoči gasilski dom, dogradili gasilske garaže, kupili rabljeno orodno vozilo z opremo, na dom namestili električno sireno, dobili in kupili so dve motorni brizgalni ... Na veliko pomoč so naleteli pri gasilcih iz Radelj ob Dravi oziroma pri njihovem predsedniku Franju Knipliču ter gasilcih iz Žetincev (Sicheldorfa) v sosednji Avstriji. Tudi domačini, krajanje okoliških vasi, Občina in Občinska gasilska zveza so jim pri opremljanju nudili veliko pomoč. Že dve leti se lahko na Suhem Vrhju pohvalijo tudi z žensko člansko desetino, ki dosega odlične tekmovalne uspehe.

Vztrajnost članov – med njimi velja posebej omeniti nemornega Štefana Banfija – in njihova velika predanost gasilstvu se nadaljuje. Dokaz je avtocična, ki jo je društvo lani kupilo od gasilcev iz Sovodnja na Tolminskem, in so jo tokrat svečano predali namenu.

Najzaslužnejši člani društva so izročili priznanja in odkl. kovanja. Značko veterana so prejeli Jože Novak, Julijus Čarni in Ludvik Lainšček, republiško priznanje pa Štefan Banfi.

Geza GRABAR

IZ ŽIVLJENJA MLADIH

OGZ Moravske Toplice PETI GASILSKI TABOR MLADIH

Ker si je Občinska gasilska zveza Moravske Toplice v obsežnem programu dela kot eno od prednostnih nalog zadala vzgojo, izobraževanje in delo z mladimi, tudi letos ni izostal tradicionalni poletni tabor mladih gasilcev. Ta je bil letos že petič po vrsti: prva dva sta bila ob Bukovniškem jezeru, tretji v Filovcih, za Andrejci pa so bili letos odlični gostitelji gasilci iz sektorja Prosenjakovci.

Tudi za letošnji tabor, ki si je našel prostor v gozdu ob lovskem domu v Prosenjakovcih, je bilo veliko zanimanje, saj se ga je udeležilo 83 mladih v starosti med 7. in 15. letom iz 14 gasilskih društev v občini Moravske Toplice. Pogoj za udeležbo na taboru tudi letos ni bilo članstvo v gasilskih vrstah. »Če bomo v tej smeri nadaljevali, in o tem ne dvomim,« pravi predsednik OGZ Slavko Škerlak, »potem se nam za nadaljevanje gasilske tradicije v naši občini

vse več naporov. Mislim, da smo tudi na tem področju že doslej odigrali pomembno vlogo.«

V okviru tabora so pripravili pohod, na katerem so mladi udeleženci ob pomoči desetih mentorjev spoznavali kraj Prosenjakovce z okolico ter obiskali sosednjo vas onkraj meje – Magyarszombatfő, ki je znana po lončarstvu. V poučevanje mladih, zlasti pri učnih delavnicah, so se aktivno vključile nepogrešljive vzgojiteljice VVZ Moravske To-

plice, predstavniki Slovenske vojske in taborniki iz Murske Sobote (ti so mlade seznanili, kako se orientirati v naravi, bodisi po rastju, s pomočjo zemljevida ali kompasa), prosenjakovski lovci in čebelarji so jih podučili o zakonitostih v naravi in pomenu čebelarstva, veliko znanja pa so jim posredovali tudi predstavniki občin-

skega štaba Civilne zaščite Moravske Toplice ter seveda gasilci iz Prosenjakovca v Moravskih Toplicah.

Kot nam je povedal vodja tabora Robert Janko, tudi na letošnjem taboru ni manjkalo usposabljanja mladih s področja prve pomoči, gasilske taktike, tehnike in opreme; slednje so mladi tudi praktično preizkusili.

Na območju občine Moravske Toplice bodo gasilski tabor mladih pripravili tudi prihodnje leto v enem od krajev sektorja Bogojina.

Geza GRABAR

GORIČANKA JE MISS FRKELJ SLOVENIJE

V naši občini niso doma le dobri gospodarstveniki, glasbeniki, športniki ... temveč tudi lepa dekleta. Tradicionalnega poletnega tekmovanja najlepših mladih deklet – »miss frkelj 2000« v Postojni sta se nadvse uspešno udeležili tudi 12-letna **Petra Saković** in leto dni starejša **Katja Kurnja iz Vučje Gomile**. V konkurenci več deset vrstnic sta se odlično odrezali: Petra je namreč priborila naslov najlepše, Katja je bila prav tako odlična – četrta.

Petra je povedala, da je bilo tekmovanje podobno velikemu lepotnemu tekmovanju. Mlada dekleta so se žiriji predstavila večkrat, ocenjevali pa so njihovo hojo, postavbo, vedenje ... Na tem zanimivem

področju se je znašla slučajno – lani se je predvsem iz radovednosti prijavila na razpis šole za mlade manekenke v reviji Smrklja. Največ zaslug za uspeh pa imajo seveda starši – mama Jožica in oče Alojz ji na tej poti trdno stojita ob strani, med drugim jo vsak mesec vozita v manekensko šolo v Ljubljani.

In načrti? Seveda Petra na prvo mesto postavlja šolo – je učenka 6. razreda OS Fokovci – potem nadaljnje izobraževanje. »Rada bi postala frizerka ali učiteljica,« razmišlja in seveda bo nadaljevala začeto pot manekenstva.

Jo bomo čez nekaj let srečali na izbo-ro za miss Slovenije?

Geza GRABAR

DOŠ Prosenjakovci ČEBELKO – PRVI SLOVENSKI ČEBELARSKI TABOR

Dvojezična osnovna šola Prosenjakovci je s pomočjo Čebelarke zveze Slovenije in Zveze za tehnično kulturo Slovenije organizirala čebelarski tabor. Za 12 udeležencev iz Ljubljane, Grosupljega, Celja, Kamnika in drugod ter seveda iz Pomurja je skrbela celotna ekipa šole.

Pripravili so pester program prireditvev v okolici šole, čebelnjaka, pa tudi izleti niso izostali. Udeleženci tabora so z avtobusom prekrizarili kraje ob reki Muri, pokolesarili do medicinarstva Celec in poskusili njihove dobrote, po ogledu Učne poti Selo pa se ohladili v kopališču v Moravskih Toplicah.

Seveda je bilo sedemdnevno druženje mladih tudi delavno, za kar je poskrbel predvsem neutrudni čebelar na DOŠ Koloman Kozic. S pomočjo učiteljice Rajnarja je naučil udeležence točenja in uporabe medu kot zdravila, jih seznanil s tem, kaj so čebelarjeva opravila od januarja do decembra, dr. Matovž pa je poskrbel za pouk o čebeljih boleznih in zatiranju le-teh.

Za brošuro, ki v sliki in besedi prikazuje delo mladih čebelarjev, sta se potrudili predvsem vodja tabora Kornejlija Torhač in ravnateljica DOŠ Jožica Herman. Poleg kuharic, ki sta se za mlade goste še posebej potrudili, pa gre pohvala tudi vaščanom Prosenjakovcem,

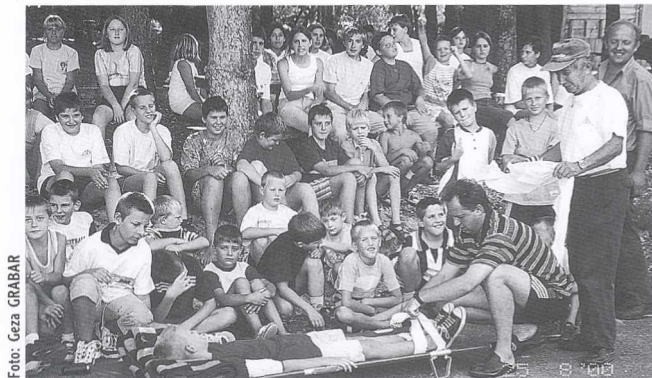
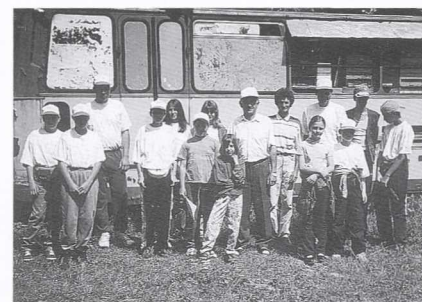

Foto: Geza GRABAR

saj so organizirali zanimiv večer na vasi s pečenjem krompirja, kar je bilo zlasti všeč otrokom iz mest.

Na zaključnem pikniku, kjer so bili prisotni tudi starši udeležencev, so vsi po vrsti pohvalili organizacijo in izvedbo tabora, lepote Goričkega in seveda medenjake, ki sta jim jih po lastnem receptu spekli učiteljici Blanka in Elizabeta.

Prizadevnost in delavnost zaposlenih pa ni ostala neopažena, saj so DOŠ Prosenjakovci izbrali za šolo z najlepše urejeno okolico v Občini Moravske Toplice. Tudi po zaslugi čebelnjaka.

Julij NEMEŠ

IZ ŽIVLJENJA NAJMLAJŠIH

KAKO NASTANE SVEČA?

Starši, ali veste, kaj vse so sposobni vaši otroci? Ja, sposobni so priti celo do Budimpešte, na svetovni kongres kemikov, kjer razpravljajo o zgodnjem uvajanju otrok v naravoslovje. Pri tem seveda rabijo malo pomoči nas starejših.

Tudi otroci iz vrtca Moravske Toplice so s svojim delom in delom vzgojiteljice Marjane Kolar prišli do Budimpešte. Ne verjameste? Res je!

Preberite, kako jim je jo uspelo!

Otroci v vrtcu in izven njega spoznavajo in raziskujejo tudi snovi in pojave. Snovi izpostavljajo mešanju, segrevanju, ohlajanju, rezanju, vlaženju, raztapljanju, upogibanju, osvetljevanju ipd., da spoznajo, kako se spreminjajo. Skozi igro tako odkrivajo in spoznavajo snovi ter njihovo namembnost in uporabnost.

V vrtcu praznujemo rojstne dneve otrok. Ob praznovanju rojstnega dne prižgemo svečke. Zgodilo se nam je, da nam je ob tej priložnosti zmanjkalo svečk. Otroci so predlagali, da bi svečke naredili sami, nihče izmed njih pa ni vedel, kako se izdelujejo. Ugotovili so, da bi lahko »recept« našli v knjigah ali pri svečarju. Odločili smo se za obisk pri svečarju, kjer so otroci spoznali snovi in sredstva, ki jih potrebujemo za izdelavo sveč, ter sam postopek vlivanja sveč. Z velikim zanimanjem in čudenjem so otroci spremljali razlago in opazovali postopek.

Z obiskom pri svečarju se nam je ideja o izdelavi sveč v vrtcu zdela uresničljiva. Vzgojiteljici Marjana in Barbara sta otrokom omogočili, da so z lastno aktivnostjo spoznavali, kaj

prekrije sledov voska na risbi.

Otroci so prek lastne aktivnosti spoznali parafin in čebelji vosek, njuno spremembo stanja s segrevanjem in ohlajanjem ter namembnost oziroma uporabnost obeh snovi.

Vzgojiteljica Marjana Kolar že dve leti dela v republiškem projektu Zgodnje uvajanje otrok v naravoslovje. Vodjem projekta je bil eksperiment s svečami tako všeč, da so ga skupaj s še tremi drugimi poslali na Svetovni kongres kemikov, ki je potekal letos avgusta v Budimpešti.

Precej dela smo vložili v priprave, da bi svetu pokazali, kje je Slovenija, predvsem pa, da bi udeležencem kongresa pokazali, kje so Moravske Toplice. Pri tem sta nam bila v veliko pomoč Občina Moravske Toplice in župan Franc Cipot; slednji nam je pomagal in nas ves čas podpiral. Tudi zdravilišče smo predstavili s prospekti in fotografijami.

Plakat in material, ki smo ga pripravili, so si ljudje s celga sveta ogledovali z velikim zanimanjem in pohvalili naše delo. Ponosni smo nanj.

Svetu smo pokazali, da se v majhni deželi lahko dogajajo velike reči.

*Danica HORVAT, vodja
Vrtci občine Moravske Toplice*

NOVE TELEFONSKE ŠTEVILKE

OBČINA MORAVSKE TOPLICE

Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice

telefon: 02 548 17 65

telefon: 02 548 18 10

telefon: 02 548 18 20

telefon: 02 538 15 00

fax: 02 538 15 02

internet: www.moravske-toplice.si

e-mail: obcina.moravsketoplice@moj.net

TIC MORAVSKE TOPLICE

Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice

telefon: 02 538 15 20;

02 538 15 21

fax: 02 538 15 02

internet: www.moravske-toplice.si

e-mail: tic.moravci@siol.net

SINERGJA d.o.o.

Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice

telefon: 02 538 13 50

fax: 02 538 13 55

e-mail: sinergija@moj.net

sinergija.info@moj.net

ČISTA NARAVA d.o.o.

Tešanovci 32/b, 9226 Moravske Toplice

telefon: 02 538 16 10

telefon: 02 548 18 48

fax: 02 548 18 48

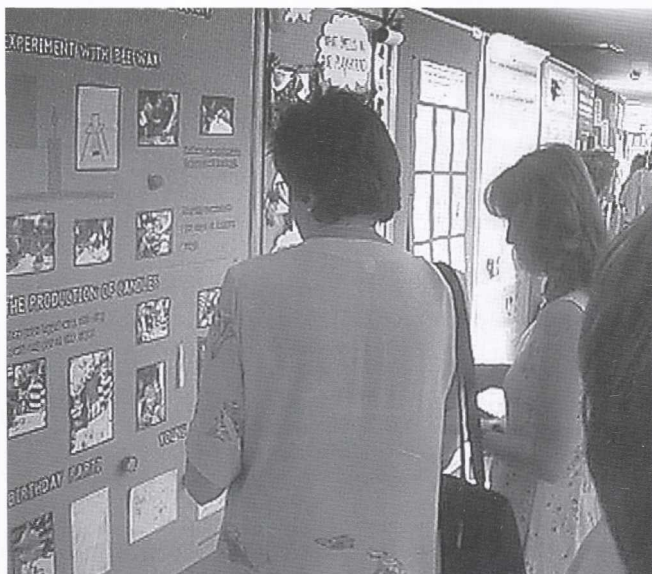
e-mail: cista.narava@moj.net

cista.narava@siol.net

POČITEK-UŽITEK d.o.o.

Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice

telefon: 02 538 15 12

povzroči, vzdržuje in spreminja stanje parafina in čebeljega voska ter kako se pri tem spreminjajo njune lastnosti.

Otroci so opazovali čebelji vosek v trdem stanju. Ugotavljali so njegov izvor in uporabnost. Svoje predstave o tem, na kakšen način se lahko čebelji vosek utekočini, so tudi povedali.

S koščki čebeljega voska in parafina so risali. Sledove so prekrivali s tempera barvo in iskali vzroke, zakaj barva ne

Častni občan Geza Dora GLASBA KOT NAČIN ŽIVLJENJA

Geza Dora iz Motvarjevca je letos prejel eno izmed visokih občinskih priznanj – naziv Častnega občana Občine Moravske Toplice. Spomnimo se – doslej je bila taka čast izkazana Jožefu Kuharju, dr. Jožefu Smeju, prof. Ludviku Olasu.

Geza Dora je bil rojen v Motvarjevcih, kjer tudi živi. Ob tem, da je odličen glasbenik, je vse do danes ostal zvest tudi srednjeveški kmetiji.

»Moja glasbena pot sega v sredino tridesetih let, ko mi je oče, odličen tamburaš, kupil prvo otroško tamburico. Kot 6-letni deček sem na gostiji pri sosedovih prosil godca na gosli, da smem zaigrati na njegov instrument. Ker mi je šlo prenetljivo dobro že ob prvem stiku z violino, je bil nad igranjem navdušen tudi stric Pavel Kalman iz Lendave. Prav on mi je podaril svojo manjšo violino. Bil je potem tudi moj prvi glasbeni učitelj. Med drugo svetovno vojno sem obiskoval gimnazijo v madžarskem kraju Csurug pri Kaposváru. Upravnik doma, v katerem sem stanoval, me je zaradi dobrega obvladovanja gosli vpisal v glasbeno šolo. Ker pa se je vojna kmalu zatem končala in sem se moral vrniti domov, sem prekinil tudi glasbeno šolanje. V letih med 1948–1951 mi je naposled vendarle uspelo končati nižjo glasbeno šolo za instrument violina v Murski Soboti. Šolanje bi moral nadaljevati drugje, v Mariboru, vendar za to ni bilo ne dovolj denarja ne časa, vmes pa sem se tudi poročil. Z mojim nadaljnjim glasbenim izobraževanjem žal ni bilo nič,« se Geza Dora spominja začetkov bogate poti na področju glasbe.

Veliko glasbenega znanja si je pridobil kot samouk, saj ga je to področje neznanjsko zanimalo in je prav v glasbi je našel sprostitiv. Tako je ostalo vse do danes.

Izvedel sem, da je med šolanjem na glasbeni šoli v Murski Soboti igral prvo violino v takratnem soboškem mestnem orkestru. »Res je. Takoj ko sem se vpisal v glasbeno šolo, sem začel igrati v šolskem orkestru. Kmalu so me pritegnili tudi v takrat zelo cenjeni in znani mestni orkester. Začel sem kot drugi violinist, ko sem obiskoval zadnji letnik glasbene šole, pa so mi zaupali celo vlogo prvega violinista, kar je bilo zame seveda veliko priznanje in obveza. Ko sem končal glasbeno šolo, žal nisem več ostal v orkestru ...«.

Kot zanimivost naj omenim, da je Geza Dora med ljudmi poznan predvsem kot harmonikar. Instrument je prvič prijel v roke leta 1955 in se ga je naučil igrati kot samouk. Sicer pa pravi, da ni glasbila, ki ga ne bi obvladal.

»Svojo prvo glasbeno skupino sem ustanovil že leta 1946 ter z njo vztrajal do vojaščine v začetku 50. let. Prav v letu ustanovitve skupine sem tudi prvič igral na gostiji. Bilo je to na Kobilju.« Kasneje, ko je iz tedna v teden, iz meseca v mesec

ter iz leta v leto igral na gostijah, veselica in drugih prireditvah, pa to ni bilo več preprosto. V lepem spominu so mu ostale zlasti prireditve ob dnevu žena, igranje ob starem letu v Prosenjakovcih in za pusta v Šalovcih. Spominja se, da je bil včasih zdoma tudi po šest dni na teden; gostije so se navadno pričele v nedeljo in trajale do torka, zato je trpela tudi kmetija. Ker pa je že leta 1952 iz sosednje Čikečke vasi pripeljal pridno in skrbno ženo Rožiko, mu je bilo lažje. Čeprav je bil oče znan kot odličen mizar, so bili na kmetiji nepogrešljivi tudi njegovi starši. »Za

Foto: Geza GRABAR

sabo imam gotovo več sto gostij, največ jih je bilo v 60. in 70. letih,« nadaljuje.

»Pa zaslužek?« me je zanimalo. »Včasih ni bilo tako, kot je danes. Igrali smo za zelo male denarje, s katerimi si komaj pokrili stroške. Včasih pa je bilo tudi za to premalo. V 70. in 80. letih je bilo nekoliko bolje, a od tega človek še vedno ne bi mogel živeti.«

Geza Dora ima še vedno svojo glasbeno skupino, *Violete*. Vse od uradne ustanovitve kulturno-umetniškega društva *József Attila* leta 1980 sta z mlajšim sinom Gezo, ki je prav tako odličen glasbenik (starejšemu Ladislavu glasba prav tako ni tuja, saj je v mladosti v očetovem ansamblu včasih »vskočil« kot bobnar; danes trdi, da vsak ne more igrati – nekdo mora tudi plesati), nepogrešljiva pri nastopih tamkajšnjih plesalcev, saj jih s harmoniko in basom spremljata na slehernem nastopu. Ti pa so bili doslej v številnih krajih na Madžarskem, tudi v Budimpešti, pa v našem glavnem mestu ter seveda drugod po Sloveniji. Tudi na številnih prireditvah v naši občini.

V preteklosti so se glasbeniki iz kraja v kraj prevažali s kolesi ali so hodili kar peš. Naš sogovornik se spominja časa po

Pártosfalva TELEHÁZ

Hétfőn, 2000. szeptember 11-én Pártosfalván átadták rendeltetésének a Teleházat – az Egész Életünk Tanulás Központját. Az első Teleházakat az idén májusban Kobilyen és Dobronakon nyitották meg. Az EU a PHARE programok által támogatja a határokon átnyúló szlovén-osztrák-magyar együttműködést. Ausztriában és Magyarországon 1996 óta működnek Teleházak.

A projekttel a Sinergia Fejlesztési Központ pályázott a PHARE CBC 2000 alap pályázatán, és 12.000 Evro támogatást kapott. Ezen a pénzen megvették a hodosi és a pártosfalvi Teleház berendezését. A szükséges pénz egy részét a Moravske Toplice-i és a hodosi község biztosította. Mire jó a *Teleház*?

Mind nálunk, mind szomszédainknál a nagy változások időszakát éljük. Bizonyos területeken látványosak ezek a változások, másutt kevésbé észrevehetőek. A változások viszont sok esetben kisebb-nagyobb nehézségeket okoznak, mint például a munkanélküliség, a szakképzetlen munkaerő magas aránya, a nem megfelelő szakirányú képzettség, a parasztlakosság magas aránya, stb. Ugyanakkor megjelent a fejlett, mindenekelőtt a digitális technológiai, amelynek beszerzése és alkalmazása, különösen a felnőttek számára, nem mindig zökkenőmentes.

Az Európai Unió támogatja a *Teleházak* létrehozását, hiszen ezek lehetővé teszik a könnyebb munkahelyhez jutást, az önfoglalkoztatást, a számítástechnika, az Internet és más területek fortélyainak elsajátítását. Az embereknek számos lehetőséget kínálnak a *Teleházak*: az önfoglalkoztatásnál, a termék- és a szolgáltatások beszerzése, illetve értékesítése terén, a hirdetések, a kínálatnál, fax-küldésnél és fogadásnál, az Internet-használatánál...

Remélem, hogy a lakosság élni fog a *Teleház* nyújtotta lehetőségekkel.

Jože MATIS, alpolgármester

vojaščini, ko je s svojo skupino igral na gostiji na Bistrici. Ponoči je zapadel visok sneg, zato je bila pot do doma težavna. Potreboval več kot petnajst ur, da se je s kolesom, ki ga je potiskal ob sebi, prebil do doma. Na Kobilju se je spotoma ustavil pri prijatelju, se je okrepcal in za popotnico dobil navodilo, naj se do doma nikar ne ustavlja, saj bi lahko od utrujenosti za vedno zaspal v visokem snegu ...

In kaj mu pomeni najvišje občinsko priznanje?

Seveda ga je zelo vesel, saj pomeni med drugim pravilnost odločitve, da se je zapisal glasbi, ki mu pomeni način življenja.

Geza GRABAR

Pártosfalva

ÜNNEPÉLY A MAGYAR ÁLLAMISÁG EZERÉVES ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL

A magyar államiság ezeréves évfordulója alkalmából augusztus közepén Pártosfalván ünnepélyt szervezett a Moravske Toplice Község Magyar Nemzeti Önigazgatási Közössége (MNÖK). Az ünnepély egybeesett a Pártosfalva-Magyarszombatfa államközi határátkelőhely megnyitásának harmadik évfordulójával. A vendégek között voltak Janez Obreza, a Nemzetiségi Hivatal igazgatója, Geza Bačić, a Nemzetiségi Hivatal Muraszombati Kirendeltségéből, Pozsonec Mária és Geza Džuban parlamenti képviselők, Franc Cipot hazai, valamint a szomszédos magyarországi önkormányzatok polgármesterei.

Vörös Tibor, a Moravske Toplice-i Községi MNÖK elnöke ünnepi beszédében hangsúlyozta, hogy a vasfűgőny leomlása után a község területén élő magyar nemzetiségiek számára kétségtől a régén várt határátkelő megnyitása volt a legnagyobb eredmény. Majd fél évszázad elteltével újra lehetőségessé váltak a közvetlen kapcsolatok a magyarországi anyanemzetrel. Ez viszont nem valósulhatott volna meg Szlovénia támogatása és az anyanemzetrel való jó együttműködés nélkül. A határátkelő megnyitásával kapcsolatos

egyénekre, hanem a békés együttélésre törekedve az anyanyelvünk és kultúránk megőrzésére épít, nemzetiségi közösségünket egyre erősödő támadássorozat érte azok részéről, akik a magyarok védőangyalának kiáltották ki önmagukat, és kezükben tartják mind a médiát, mind a legfelsőbb szervezetet. Magyarságunkat nem adhatjuk el, tiszteletben tartottuk a választóink akaratát. A Moravske Toplice-i MNÖK Tanácsa ezért a 2000. június 7-ei ülés határozata értelmében úgy döntött, leválunk az ún. csúcsszervezettől, és a

Moravske Toplice Község NEGYEDIK KÖZSÉGI ÜNNEP

Moravske Toplice Község 2000. augusztus 26-a és szeptember 16-a között ünnepelte negyedik községi ünnepét. A község területén különböző kulturális és más jellegű rendezvényeket szerveztek, amelyek során infrastruktúrális létesítményeket adtak át rendeltetésüknek, ugyanakkor a község polgárai több sportrendezvényen is összemérhették tudásukat, ügyességüket.

Augusztusban Filovcin képzőművészeti, szobrász-, fazekas- és dramaturgiai tábort szerveztek, Bogojinán pedig a hagyományos Košič Kulturális Hét zajlott. Szentlászlón átadták az aszfaltos utat és az utcai világítást, Lukačevcin a tisztítóberendezést, Noršincin, ahol szeptember 8-án volt a központi rendezvény, pedig a Moravske Toplice-i (település és gyógyfürdő), a mlajtinci, a lukačevci és a noršinci szennyvízcsatorna hálózatot. A noršinci rendezvényen az Idegenforgalmi Információs Központ elismerésben részesítette a 2000-es év legszebben rendezett települését (Sebeborci) és a legrendezettebb portát (a Moravske Toplice-i Cigut porta).

Községi díjakat és elismeréseket osztottak ki a Moravske Toplice-i Községi Tanács ünnepi díszülésén: a kultúra terén végzett rendkívül eredményes munkájáért a község díszpolgárává avatták a szentlászlói idősebb Dóra Gézát, a mezőgazdaságban végzett minőségi munkáért a csekefai Škrilec Géza részesült községi díjban, míg a sokéves közmunkáért elismerést vehettek át a tešanovci Geza Rituper és a Moravske Toplice-i Štefan Makoter.

A tűzoltószervezetben végzett sokéves munkájukért a községi tűzoltózászló Moravske Toplice-i avatásakor elismerést kaptak a tűzoltóveteránok, köztük Aleksander Malok és Alojz Andrejek Csekefáról és Vladimir Karoli Szerdahelyről.

A községi ünnep kapcsán szervezett rendezvények szeptemberben két sportrendezvénnyel zárultak: autó-rali és mozgáskorlátozottak országos bajnoksága volt Sebeborcin, valamint kerékpármaratón a község területén. Az utóbbin közel 200 bringázó szállt versenybe.

gyesen lakott területen, a magyar és a szlovén nyelv megőrzése és fejlesztése érdekében hamarosan könyvtári tagozatot nyitnak, ahol állandó jelleggel foglalkoztatnak könyvtárost is.

Az összegyűlteket és a kitüntetetteket köszöntötték még Franc Cipot, Moravske Toplice község polgármestere, Geza Džuban parlamenti képviselő és Nagy Dániel református lelkész.

A gazdag kultúrműsor szereplői: a pártosfalvi asszonykórus, a szentlászlói népi zenészek és néptáncsoport, valamint a hazai fiatalok voltak.

Geza GRABAR

Foto: Geza GRABAR

törekvéseket támogatta a 428 helybéli lakos által aláírt folyamodvány is. Milan Kučan szlovén köztársasági elnök ez irányú törekvéseit méltatva emlékeztetett Őszi István, Magyarország előző szlovéniai nagykövetének, Göncz Árpád volt magyar köztársasági elnöknek, valamint Pozsonec Mária nemzetiségi parlamenti képviselőnek a kiállítására is. Az utóbbinak külön érdemei vannak a Pártosfalva-határátkelő út-szakasz kiépítésénél. »A nyitott határ közösségünk esetében hozzájárul az anyanyelvünk és kultúránk megőrzéséhez, és más, közös európai célok eléréséhez«, mondotta Vörös Tibor.

Ugyanakkor Vörös nem kerülhetett meg az időszerű nehézségeket sem, nevezetesen a lendvai székhelyű, Muravidéki Magyar Nemzeti Önigazgatási Közösség politikájával való nem egyetértést. Ez ugyanis egyre inkább központosul. »Elvesztettük a muraszombati központunkban évtizedeken át működő magyar rádiót és az újságot, hiszen ezek a központosítás miatt Lendvára kerültek. Mivel a Moravske Toplice községben a politikánk nem

törvényekkel összhangban független politikát vezetünk... Szeretnénk köszönetet mondani a szlovén médiumoknak a Moravske Toplice-i község nemzeti közösségének tevékenységéről szóló becsületes tájékoztatásért. Politikánkban a jövőben sem várhatók nagyobb változások; arra törekszünk, hogy az itt élő emberek jól, gazdagon éljenek,« fejezte be elmélkedését Vörös Tibor.

A Községi Magyar Nemzetiségi Önigazgatási Közösség a magyar nemzetiséggel való példamutató együttműködésért, valamint a nemzetiségi kultúra, nyelv és hagyományok őrzésében való cselekvő részvételükért elismerésben részesítette a Muraszombati Tartományi és Tanulmányi Könyvtárt, a Pártosfalvi Kétnyelvű Általános Iskolát, a Moravske Toplice Község Óvodái – Pártosfalvi Óvodát, Nagy Dániel református lelkész, a Szentlászlói József Attila Művelődési Egyesületet, a Szerdahelyi Antal Ferenc Művelődési Egyesületet és a Pártosfalvi Ady Endre Művelődési Egyesületet.

A kitüntetettek nevében Joze Vugrinec professzor, a muraszombati könyvtár igazgatója köszöntötte meg az elismerést, hozzáfűzve, hogy az itteni nemzetiségileg ve-

ANALIZA PROMETNIH NESREČ NA OBMOČJU OBČINE MORAVSKE TOPLICE za prvo polletje leta 2000

SPV Občine Moravske Toplice je na podlagi podatkov Policijske postaje iz Murske Sobote izdelal analizo prometnih nesreč, ki so se zgodile na cestah občine v prvem polletju leta 2000.

Iz podatkov je razvidno, da se je število prometnih nesreč v prvem polletju v primerjavi z letom 1999 povečalo za celih 22 %. Tudi posledice prometnih nesreč so se povečale za 17 %. Pozitivno je dejstvo, da se niso zgodile prometne nesreče s smrtnim izidom, na žalost pa so se povečale prometne nesreče s telesnimi poškodbami, in sicer za 18 %. V teh nesrečah pa je bilo za 80 % več hudo telesno poškodovanih.

Prav tako se je povečalo število prometnih nesreč z materialno škodo, in sicer za 24 %.

Spoštovani občani!

Analiza, ki smo jo izdelali, nas je preenetila. Zakaj se je moralo število prometnih nesreč na naših cestah povečati za celih 22 %? To pomeni, da vseh navodil za varno vožnjo – etičnih načel nismo upoštevali, tako kot bi jih morali.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine si je zadal nalogo, da bo pritegnil vse činitele, ki lahko kakorkoli vplivajo na varnost prometa v občini, da bi se stanje znatno izboljšalo. Pri tem ne smemo pozabiti, da smo glavni nosilci varnosti prometa mi – občani, ki lahko s svojo premišljeno vožnjo vplivamo na izboljšanje prometne situacije.

Ne sme nam biti vseeno, kako se bomo vključevali v promet. Verjetno si

Sebeborci USPEL AVTO MOTO RALLY –10 %

Ena zadnjih prireditev letošnjega praznika občine Moravske Toplice je bil tradicionalni avto moto rally voznikov A in B kategorije pod geslom *Vse za varnost prometa –10 %*, ki se je začel v prometno varnostnem centru Gaber v Murski Soboti in se zaključil v Sebeborcih. Organizatorji tekmovanja, ki je edinstveno te vrste v Sloveniji, saj je namenjeno tako voznikom-invalidom kakor drugim občanom, občina Moravske Toplice, Združenje šoferjev in avtomehanikov Murska Sobota, Motoklub veterani Murska Sobota, Zveza paraplegikov Slovenije – Društvo paraplegikov Prekmurja in Prlekije ter Avto-moto društvo Štefan Kovač Murska Sobota, so tudi letos pripravili bogat program.

Po spretnostni vožnji na poligonu prometno varnostnega centra je namreč za voznike občane sledil še časovno-hitrostni rally do kontrolnih točk v Bogojini in pri Benediktu, cilj voznikov pa je bil pred vaško-gasilskim domom v Sebeborcih, kjer je bilo ob spretnostnem preizkusu še testiranje iz poznavanja cestnoprometnih predpisov ter zaključek tekmovanja s podelitvijo nagrad in priznanj najboljšim.

V devetih različnih kategorijah je nastopilo več kot petdeset voznikov, od tega kar 16 paraplegikov, sedem tetraplegikov ter dve tetrapleginji. Med vozniki iz naše občine je v kategoriji voznikov tovornih avtomobilov zmagal Štefan Turner iz Tešanovec, Rudolf Novak iz Moravskih Toplic pa je bil v isti kategoriji tretji.

Pokroviteljstvo nad tem izjemnim tekmovanjem je tudi letos prevzel Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Moravske Toplice, ki ga že vrsto let zelo uspešno vodi Franc Čarni iz Sebeborca.

Geza GRABAR

PROMETNE NESREČE NA OBMOČJU OBČINE MORAVSKE TOPLICE

krajevna skupnosti	skupaj	s smrtnim izidom	s telesno poškodbo	z materialno škodo
BOGOJINA	7 (9)	0 (0)	0 (2)	7 (7)
MARTJANCI	36 (29)	0 (0)	11 (9)	25 (20)
MORAVSKE TOPLICE	17 (15)	0 (0)	7 (4)	10 (11)
PROSENJAKOVCI	3 (1)	0 (0)	0 (0)	3 (1)
SELO – FOKOVCI	4 (0)	0 (0)	1 (0)	3 (0)
TEŠANOVCI	3 (3)	0 (0)	0 (1)	3 (2)
SKUPAJ	70 (57)	0 (0)	19 (16)	51 (41)

POSLEDICE PROMETNIH NESREČ

krajevna skupnost	skupaj	smrt	huda telesna poškodba	lahka telesna poškodba	brez poškodb
BOGOJINA	10 (17)	0 (0)	0 (0)	0 (2)	10 (15)
MARTJANCI	65 (57)	0 (0)	4 (3)	12 (11)	49 (43)
MORAVSKE TOPLICE	33 (24)	0 (0)	5 (2)	6 (2)	22 (20)
PROSENJAKOVCI	4 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	4 (1)
SELO – FOKOVCI	6 (0)	0 (0)	0 (0)	1 (0)	5 (0)
TEŠANOVCI	6 (7)	0 (0)	0 (0)	0 (3)	6 (4)
SKUPAJ	124 (106)	0 (0)	9 (5)	19 (18)	96 (83)

Najpogostejši vzroki za prometne nesreče so identični kot v lanskem letu, in sicer:

- neprimerno hitrost,
- nepravilna stran in smer vožnje,
- nepravilni premiki z vozilom,
- neupoštevanje pravil o prednosti,
- neustrezna varnostna razdalja.

Problem vsekakor predstavlja alkohol v prometu, ki se sicer ne vodi kot primarni vzrok za prometne nesreče. Lahko rečemo, da se delež vinjenih voznikov ni zmanjšal. Povprečna stopnja alkoholiziranosti vinjenih voznikov znaša 1,75 promila alkohola v krvi.

Največ prometnih nesreč se zgodi v petek in najmanj v nedeljo.

Od vseh prometnih nesreč se jih 65 % zgodi v naselju.

Po urnih intervalih je največ prometnih nesreč med 9. in 15. uro.

nihče med nami ne želi, da bi bil ogrožen in zato tudi sam mora razumeti, da s svojo vožnjo ne bo spravljal drugih udeležencev prometa v življenjsko nevarnost. Nihče med nami ne more reči, da nikoli ne napravi napake v prometu. Dober voznik je tisti, ki prizna svoje napake in se trudi, da bi jih odpravil in nikoli ponovil iste napake.

Zavedati se moramo, da vozimo po cestah, ki imajo zelo gost in mešan promet, pri tem moramo upoštevati šibkejšo in počasnejšo, ker za te udeležence nimamo posebnih pasov ali hodnikov.

Želimo, da bi vsi, ki smo udeleženci cestnega prometa upoštevali dve osnovni načeli varne vožnje: previdnost in obzirnost. Srečno vožnjo!

Predsednik SPV Občine Moravske Toplice
Franc ČARNI

PREDSTAVLJAMO VAM

VZTRAJANJE NA SKOPI GORIČKI ZEMLJI

Obmurski svet je raven in nizinski, prst bogata in ko ne zagode suša, čezmerna moča ali pa pridelkov ne oklesti toča, letina bogato obrodi. Na gričevnatem Goričkem, kjer je svet zaradi stoterih različnih podob tako slikovit in razgiban, pa je prst skopa. Kljub temu so Goričanci pridni in vztrajni ljudje, ki pogostokrat iz ilovnate ali čezmerno kamene zemlje s pridnim negovanjem posevkov iztisnejo največ, kar se da.

Redki so kmetje ob slovensko-madžarski meji. Zaradi odročnosti so nanje pozabili vsi. Kljub težavnim življenjskim razmeram so se že zdavnaj sprijaznili z usodo. In vztrajajo. Na gorički zemlji. Eden od teh je Stefan Oček iz Ivanjsevec.

DOMAČIJA

Na začetku majhne vasice z nekaj deset hišami smo; iz dimnikov nekaterih hiš se še vije dim, skoraj polovica pa jih že sameva. Ob asfaltni cesti, ki iz Berkovec peje proti Domanjševcem in Hodošu, desno Središču in levo Lončarovcem, leži lepo urejena domačija Očekovih. Povsem nova in urejena je, tako da človek sploh ne dobi občutka, da je tod življenje skoraj pozabljeno. »Trden dom si z zemlje gotovo ne bi mogli postaviti. Z ženo Dragico sva bila vrsto let v tujini, ko pa sva se zaradi šolanja otrok pred sedemnajstimi leti vrnila, je nekako bilo treba začeti. Ker so bili takrat pogoji za kmetijstvo veliko prijaznejši, sva se odločila za kmetovanje. Z leti sva zgradila novi dom, potem gospodarsko poslopje s hlevom, tako da je domačija v celoti dobila novo podobo,« nas prijazno nagovori gospodar Stefan.

Na kmetiji, eni večjih na tistem območju, obdelujejo 25 hektarov zemlje, v hlevu redijo petnajst pitancev, z dvajsetimi kravami molznicami pa so se že pred leti odločili za mlečno proizvodnjo. »Pašnikov in travnikov je dovolj, saj je iz leta v leto več zemlje neobdelane. Starejši kmetovanje opuščajo, mladi, kolikor se niso izselili v mesta, se za kmetovanje le stežka odločajo. Zemlja pa čaka. Gričevnati svet, ki polagoma že prehaja v prostrano madžarsko ravnico, ki na jugu potem sega vse do Vojvodine, ponuja tudi dobre možnosti za sadjarstvo in vinogradništvo. Skoraj za hišo obdelujemo 2.500 trsov vinograda, svojo dejavnost pa bi radi v bližnji prihodnosti razširili tudi na sadjarstvo,« se razgovori gospodar. »Če ne letos, bo zagotovo prihodnje leto najmlajša hčerka Sandra, ki je kljub končani gostinski šoli ostala na domačiji, odprla dejavnost turizma na kmetih s ponudbo lastnih mesnih izdelkov, doma pridelanega sadja in lastnega vina. Prostori so že nared, treba je še nekaj opreme ter seveda poguma, da bi zaveda stekla. Gosta namreč ni težko pripeljati, težje ga je obdržati in ga s ponudbo prepričati, da se bo še vračal.«

Iz prijetnega razgovora smo izvedeli, da so tudi v projektu turizma na kmetih ostali sami: niti lokalna skupnost niti kdo drug jim ni stal ob strani. Kraj s še nekaterimi v okolici je pred leti »izpadel« iz narodnostno mešanega območja in s tem so tudi ob možnost najemanja ugodnih kreditov za madžarsko narodnostno manjšino. Stefan je vidno razočaran: »Pri ne ravno majhnem projektu smo pričakovali vsaj moralno podporo, pa še te skoraj ni bilo. Še več: tudi nekateri v kraju so nam zaradi znane slovenske zavisti metali polena pod noge. A trmasti, kakšni Očekovi smo že po naravi, smo uspeli. Čeprav že samo ime pove, da gre za »kmečki turizem«, so

zahteve inšpektorjev v številnih pogledih prestroge in merila povsem enaka kot za gostinske lokale. O tem bi se dalo marsikaj povedati. Kakor tudi o podporah, ki ne morejo biti enake za kmete na ravninskem območju in na Goričkem.«

KAR JIM NE VZAME NARAVA, JIM DIVJAD

Gorički kmetje, zlasti tisti ob meji z Madžarsko, pa se srečujejo s še enim problemom: vse številčnejšo divjadjo, ki v tropih prihaja k nam na pašo. Prazna in vse bolj opuščena madžarska polja, ki so se ob meji z našo državo že skoraj povsem zarasla, v bog za hrano na slovensko stran namreč poganjajo vse večje trope divjadi. Z odstranitvijo visoke žične ograje, ki je še

nedavno ločevala državi in uspešno preprečevala vsakršen prehod ljudem in živalim, je prehod sprost. Nepregledno število visoke divjadi – divje svinje in srnjad ter jelenjad – dobesedno pustoši po več kot deset tisoč hektarih polj na vzhodnem Goričkem že leta in leta. Lovske družine in Lovsko gojitveno območje Kompas vsako leto kmetom za uničene poljščine izplačajo več kot deset milijonov tolarjev oškodnine. A kaj, ko je to glede na dejansko škodo mnogo premalo! Marsikdaj ne zadošča niti za ponovni nakup semena ...

Razen tega, da njive ograjujejo z bodočo žico, kurijo ogenj, prižigajo sveče, nameščajo stražila, lahko tukajšnji kmetje kaj malo storijo. Tako kot lovci, ki se morajo držati letnih planov odstrela. Slaba popotnica za pot v Evropo! pravi Oček. Ob našem obisku je opozoril tudi na nujnost regulacije potoka na relaciji Lončarovci-Ivanjsevec-Središče-državna meja, saj zaradi plitvega in zaraslega korita poplavlja že ob malo večjem dežju.

OBUPANI ŠTEFAN OČEK

Štefan Oček iz Ivanjsevec, le streljaj od meje z Madžarsko, je le eden v vedno daljši vrsti ogorčenih kmetov. Njegove te-

žave so take kot težave kmeto iz Čepincev, Hodoša, Šalovec, Gornjih Petrovec, Domanjševce, Krplivnika ... Oček se upravičeno hudoje: »Razmere postajajo nevzdržne. Poskušali smo že vse mogoče, pa nič. Zares ne vem, kdaj bodo dobili lovci s tega območja dovoljenje za dejansko povečani odstrel divjadi. Povsem nelogično se mi namreč zdi, da je kvota za odstrel vnaprej določena, posebej zato, ker števila živali, ki pridejo lačne čez mejo, ni mogoče predvideti, njihove črede pa so iz leta v leto večje. Madžari so pametnejši: od naših pridelkov rejeno divjad lovci streljajo na njihovi strani in korist od lovnega turizma imajo oni. Mi pa le škodo!«

Naš sogovornik ima z lovci – v Očekovem primeru gre za Lovsko družino Prosenjakovci – zelo korektno odnose, saj mu lovci od divjačine povzročeno škodo izplačajo, a kaj, ko ni mogoče realno oceniti izpada pridelka pa tudi ekonomska moč lovske družine je omejena. Naš sogovornik realno pravi, da je nemogoče od lovcev, ki so združeni ljubiteljsko, pričakovati, da bodo po napornem delu, noč za nočjo v zasedi čakali divjad. Zato se je že pred leti domislil drugega načina: za čuvanje poljščin uporablja pse.

»Poskušali smo z marsičem: s človeškim lasmi, parfumi, kurjenjem, a se ni dovolj obneslo. Pred skoraj desetimi leti smo v mejnem pasu v dolžini nekaj sto metrov zgradili žično ograjo, ki bi bila povsem učinkovita, če bi jo lahko postavili v vsej dolžini ob meji z Madžarsko. Sedaj, ko se države združujejo in se odpravljajo meje, to gotovo ne bi bila okusna poteza. Čisto slučajno sem potem prišel na idejo: zakaj ne bi poskusil s psi. Tudi letos sem na 4-hektarski njivi v Vürkah v sosednjem Središču, kjer državi loči le potok, postavil moja dva čuvaja – psa Pikija in psico Dino. Ker sem s čuvaji nekaj dni zamudil, so mi divje svinje uničile skoraj hektar koruze, tako da sem moral setev ponoviti. Na dveh različnih lokacijah zvezana psa sta svojo nalogo dobro opravila. Problem je seveda velikost parcele, saj bi za učinkovito čuvanje moral imeti še kar nekaj psov. Spomladi smo bili pri obvarovanju poljščine kolikor toliko uspešni, vendar je nemogoče imeti pregled nad divjadjo na tako veliki parceli.«

Mnogi predvidevajo, in to je potrdil tudi Oček, da bo poslej v obmejnem pasu na slovenski strani problem divjadi še veliko huji, saj se končuje gradnja železniške proge Puconci-Hodoša, ki je Goričko v pravem pomenu besede presekal na dvoje. Prav zaradi železne ceste živali v notranjost Goričkega naj več ne bi prihajale. Bodo pa toliko bolj pustošile na območju ob meji z Madžarsko ...

Geza GRABAR

POKOJNINSKI STEBER ZAV. TRIGLAV

ŠE SO DOBRE NOVICE!

Najprej slaba novica:

Če boste ta članek pazljivo prebrali, boste ob koncu branja kakih deset minut starejši!

Boljša novica se glasi:

Kakih deset minut boste bližje pokojnini!

Dobra novica pa je:

*Pokojninski steber
Zavarovalnice Triglav.*

DOBRA NOVICAZA PRIHODNOST

Pokojninski steber

Zavarovalnice Triglav

zavarovalnica triglav d.d.

Po uvedbi novega Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju bi uvodna trditve o približevanju pokojnini spadala še med slabe novice, saj se z omenjenim novim zakonom bodočim upokojujencem ne piše nič dobrega. Odgovornost za socialno varnost v jeseni življenja se namreč prenaša na vsakega posameznika, ki si jo bo moral zagotoviti sam, kakor bo pač vedel in znal. Ker pa je Zavarovalnica Triglav nov zakon pričakala pripravljena in je svoji ponudbi dodala še **POKOJNINSKI STEBER** (celovita ponudba na področju prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj), si bo vsak-

prijetnejšo starost moral bistveno več sam prispevati.

Z novim Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju se uvaja tristebni pokojninski sistem, kjer:

- **prvi steber** predstavlja obvezno zavarovanje, kot smo ga že do sedaj poznali preko ZPIZ-a,
- **drugi steber** predstavljata:
  - *obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje*, kjer delodajalci plačujejo za pokojnine svojih delavcev, ki imajo beneficirani delovni staž, in
  - *prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje* (npr. Pokojninski steber) ter
- **tretji steber**, ki smo ga do sedaj že poznali v obliki raznih življenjskih, rentnih in prostovoljnih pokojninskih zavarovanj in varčevanj.

Ker v Zavarovalnici Triglav spremljamo pokojninsko reformo že vrsto let, smo nov zakon pričakali pripravljeni. Tako smo pripravili celovito ponudbo različnih oblik prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj, ki smo jih na kratko poimenovali **POKOJNINSKI STEBER**, v okviru katerega se lahko v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje vključite kot posamezniki, za podjetja pa smo pripravili tudi podjetniške sheme. Obenem ustanovljamo najmanj dva vzajemna pokojninska sklada z različnimi naložbenimi politikami (prav tako možen individualen ali skupinski pristop preko podjetij) in aktivno sodelujemo tudi pri ustanavljanju zaprtih vzajemnih skladov in pokojninskih družb (o ustanovitvi slednje smo z Novo ljubljansko banko dogovor že sklenili). S tako pestro ponudbo se želimo čimbolj približati potrebam in željam naših strank.

Ena od pglavitnih novosti Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (o tem smo nekaj več napisali že v prejšnji številki Lipnice) je, da sredstva, namenjena za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, predstavljajo dodatno davčno olajšavo tako za posameznika (za znesek premije, ki ga plačuje zavarovanec znotraj

osebnih računih vsako leto pisno obveščala. Poudarimo naj, da so sredstva na osebnem računu vedno last zavarovanca. Ker so prehodi med skladi, ki jih upravlja Zavarovalnica Triglav brezplačni, bodo zavarovanci lahko tudi med trajanjem zavarovanja prestopili k tistemu pokojninskemu skladu, ki jim v danem trenutku najbolj ustreza.

Na področju zagotavljanja socialne varnosti imamo v Zavarovalnici Triglav že bogate izkušnje, saj imamo v okviru tretjega stebra, poleg ostalih klasičnih kapitalskih zavarovanj (življenjska in rentna zavarovanja), od leta 1996 na tržišču tudi produkt prostovoljnih pokojninskih zavarovanj. Tako v murskosoboški območni enoti Zavarovalnice Triglav uspešno izvajamo tudi prostovoljna pokojninska zavarovanja, saj smo preko občin uspešno sklenili skupinska pokojninska zavarovanja za kmete in tudi nekatera skupinska pokojninska zavarovanja pri nekaterih privatnih podjetjih (v prostovoljno pokojninsko zavarovanje je tako v Pomurju vključenih že čez 400 ljudi).

Tradicija, znanje, razvoj, velikost in finančna moč Zavarovalnice Triglav so trdno jamstvo za uspešno upravljanje s sredstvi, vloženimi v prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja. S 54% tržnim deležem na slovenskem trgu (90% tržni delež v pomurski regiji), s 110 mrd SIT zavarovalnotehničnih rezervacij (260% rast v primerjavi z letom 1995), z več kot 200.000 sklenjenih pogodb življenjskih, rentnih in prostovoljnih pokojninskih zavarovanj, s 100-letnimi izkušnjami in znanjem ter usposobljenim strokovnim, razvojnim in prodajnim kadrom zaseda Zavarovalnica Triglav tudi v Evropi vidno mesto.

Vprico zgoraj navedenih podatkov in dejstev je povsem razvidno, da pomeni današnje vključevanje v zavarovalne in varčevalne programe nujen ukrep, medtem ko je še nekaj časa nazaj pomenilo zgolj pametno odločitev. Kakšni bodo časi, ki prihajajo, je odvisno od nas. Treba je pametno razmisлити, se posvetovati in sprejeti zanesljive

do že danes lažje zagotovil bogato žetev v jeseni življenja.

Še nekaj let nazaj nas misel na naš gmotni položaj po upokojitvi ni posebej obremenjevala. Vendar pa slovenska družba, glede na demografska gibanja, postaja družba upokojujencev. Namreč še leta 1960 je na enega upokojenca prišlo pet zaposlenih (razmerje 1:5), leta 1984 je to razmerje znašalo 1:3, danes na dva upokojujence pridejo trije zaposleni, medtem ko se okrog leta 2015 celo pričakuje razmerje 1:1. Zato je bilo sprejetje pokojninske reforme neizbežno, z njo pa se, kakor že rečeno, odgovornost za socialno varnost v jeseni življenja prenaša na vsakega posameznika, ki bo tako v bodoče za svojo udobnejšo in

zakonsko določenih okvirov, se mu zniža osnova za dohodnino) kakor tudi za delodajalca (vplačani zneski se uvrščajo med poslovno potrebne stroške podjetja, od njih se ne plačujejo prispevki za socialno varnost in davek na plače). O tem, v kateri pokojninski načrt se bo posamezno podjetje vključilo ter v kakšni višini in v kakšnem razmerju bosta zaposleni (zavarovanec) in delodajalec vplačevala premijo za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, bo odvisno od dogovora med sindikatom in delodajalcem.

Zavarovalnica Triglav bo za vsakega zavarovanca posebej vodila osebni račun za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje in jih o stanju sredstev na njihovih

odločitve. Oblike prostovoljnih dodatnih pokojninskih zavarovanj v okviru Pokojninskega stebra in različne oblike zavarovanj in varčevanj iz življenjskega kroga Zavarovalnice Triglav so prav gotovo modra odločitev.

Po podrobnejših informacijah in natančnejših izračunih lahko povprašate svojega zavarovalnega zastopnika ali pa se oglašite na najbližjem poslovnem mestu Zavarovalnice Triglav, kjer boste skupaj z našo strokovno službo poiskali najustreznejšo rešitev.

Vprašanja, pripombe, pohvale in kritike pa lahko pošljete tudi po elektronski pošti na naslov:

info-ms@zav-triglav.si

Na podlagi Poslovnega načrta Garancijskega sklada za Pomurje in Poslovnega načrta Razvojnega sklada »Sinergija« ter Poslovnega načrta Razvojnega centra Sinergija za leto 2000, objavljajo RRA Mura, Murska Sobota, Garancijski sklad za Pomurje, v sodelovanju z Razvojnim centrom Sinergija ter Pomursko banko d.d. Murska Sobota, bančna skupina NLB, Murska Sobota

RAZPIS ZA DOLGOROČNE KREDITE TER GARANCIJE, NAMENJENE POSPEŠEVANJU RAZVOJA PODJETNIŠTA

na območju občin Razvojnega centra Sinergija za leto 2000
za občine Moravske Toplice, Puconci, Cankova, Šalovci in Hodoš

1. Predmet razpisa

Predmet tega razpisa so sredstva za dodelitev dolgoročnih kreditov v skupni višini **60.000.000,00 SIT**, za katere bo RRA Mura Garancijski sklad za Pomurje dodeljeval garancije v višini 50 – 70 %, vendar garancija ne more presežati 5.000.000,00 SIT.

Delež sredstev za prosilce iz posamezne občine je odvisen od višine sredstev, ki jih je prispevala občina za zagotovitev skupnega kreditnega (garancijskega) potenciala.

2. Pogoji za dodeljevanje

2.1. Krediti

- prosilec lahko vloži vlogo za kredit v višini od najmanj 1.000.000,00 SIT do največ 10.000.000,00 SIT;
- obrestna mera za kredite znaša TOM + 3,0 %;
- doba vračanja kredita je do največ 4 leta, z največ enim letom moratorija na odplačilo glavnice.

2.2. Garancije

- prosilec vloži vlogo za garancijo hkrati z vlogo za kredit;
- garancija ne more presegati zneska 5.000.000,00 SIT, oziroma 50–70 % poročta odobrenega kredita;
- prosilec zavaruje prejeta garancijo RRA Mura GS za Pomurje s poroki na podlagi notarskega sporazuma.

3. Nameni, za katere se dodeljujejo dolgoročni krediti in garancije

Kreditni in garancije se dodeljujejo za naslednje namene:

- nakup opreme in zagotovitev trajnih obratnih sredstev;
- nakup, gradnja ali adaptacija poslovnih prostorov;
- nakup, ureditev in opremljanje zemljišč za gradnjo poslovnih prostorov.

4. Splošni pogoji za prijavo na razpis

Na razpis se lahko prijavijo pravne in fizične osebe, ki izpolnjujejo naslednje kriterije:

- gospodarske družbe, ki so v skladu z določili zakona o gospodarskih družbah (Ur. list RS, št. 30/93, 29/94 in 82/94) uvrščene med majhna podjetja;
- samostojni podjetniki posamezniki;
- fizične osebe, ki opravljajo kmetijsko dejavnost kot pretežno dejavnost in se dodatno ukvarjajo z dopolnilno ali dodatno dejavnostjo;

- imajo sedež dejavnosti na območju občin Razvojnega centra Sinergija v občinah Moravske Toplice, Puconci, Cankova, Šalovci, Hodoš;
- med viri financiranja imajo zagotovljenih najmanj 30% lastnih sredstev;
- v primeru zavarovanja kredita z garancijo, morajo imeti/pridobiti status člana Garancijskega sklada za Pomurje.

5. Prednostni kriteriji za dodelitev kredita in garancije

Prednost pri dodelitvi kreditov in garancij bodo imeli projekti, ki dobo izpolnili naslednje prednostne kriterije:

- ustanavljanje oz. soustanavljanje podjetij, katerih ustanovitev bo doprinesla k lokalnemu razvoju;
- spodbujanje oziroma razvoj podjetništva v kmetijstvu (dopolnilne dejavnosti na kmetijah);
- dejavnosti, ki zagotavljajo uvajanje sodobnih tehnološko in ekološko neoporečnih procesov;
- pospeševanje in spodbujanje konkurenčnosti in inovativnosti v podjetništvu;
- razširitev poslovanja obstoječih enot malega gospodarstva;
- razširitev poslovanja zasebnikov, ki opravljajo propulzivne storitvene dejavnosti;
- povečanje zaposlovanja in ohranjanje delovnih mest;
- dejavnosti, ki so izvozno usmerjene in ki nadomeščajo uvoz;
- dejavnosti, ki sovpadajo z razvojnimi usmeritvami matičnih občin.

6. Vsebina vloge za dodelitev kredita in garancije

Vsebina vloge za dodelitev kredita in garancije je razvidna iz obrazca »Kredit / Garancije – vloga - 2000«, ki ga prosilci dobijo na naslednjih mestih:

- Razvojni center Sinergija, Kranjčeva 3, Moravske Toplice, tel. 02/ 538-13-50,
- RRA Mura, Murska Sobota, Lendavska 5/a, tel. 02/ 536-14-67.

Vlogi se priložijo naslednji dokumenti:

- opis investicije na predpisanem obrazcu (če zaproseni znesek ne presega 3 mio SIT), poslovni načrt ali investicijski elaborat (če zaproseni znesek presega 3 mio SIT);
- dokazilo o poravnanih davkih in prispevkih (za gospodarske družbe BON-3);

- za s.p. fotokopijo priglasitvenega lista obrazec 1/1, 1/2 potrjen od krajevno pristojne izpostave DURS in potrdilo o premoženjskem stanju kreditjemalca;
- za gospodarske družbe fotokopijo sklepa o vpisu družbe v sodni register z vsemi prilogami in kopijo kartončka podpisnikov registriranega pri APP;
- za fizične osebe, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, dokazilo o statusu kmeta in potrdilo upravnega organa o priglasitvi dopolnilne dejavnosti;
- za vse prosilce, ki opravljajo obrtno dejavnost, fotokopijo obrtnega dovoljenja;
- lokacijsko dovoljenje oz. odločbo o priglasitvi nameravanih del, če gre za naložbo;
- davčno napoved za zadnji dve leti poslovanja z vsemi prilogami in zadnjo odločbo o davku na dohodek iz dejavnosti za s.p. oz. bilanco stanja in uspeha za zadnji dve leti poslovanja za gospodarske družbe;
- obvestilo Zavoda za statistiko o razvrstitvi dejavnosti in matično številko za gospodarske družbe.

Vloge z vso zahtevano dokumentacijo se oddajo na Razvojnem centru Sinergija, Kranjčeva ulica 3, M. Toplice ali pošljejo po pošti na isti naslov.

7. Rok za prijavo

Rok za prijavo je odprt do porabe sredstev.

8. Obravnava vlog

Prva obravnava prispelih vlog bo po 20. septembru 2000, potem pa praviloma vsak mesec.

Nepopolnih vlog komisija ne bo obravnavala.

O odločitvi bodo prosilci obveščeni v 45 dneh od obravnave na komisiji.

Sklep o odobritvi ali zavrnitvi je dokončen.

9. Ostale informacije

Vse ostale informacije dobijo prosilci na Razvojnem centru Sinergija, Moravske Toplice, Kranjčeva 3, telefon 02/ 538-13-50. Kontaktni osebi sta Renata Kočar in Tatjana Marič.

*Regionalna razvojna agencija
Mura, Murska Sobota
Garancijski sklad za Pomurje
Razvojni center Sinergija
Razvojni sklad »Sinergija«
Moravske Toplice*

Moravske Toplice

IV. KOLESARSKI MARATON PO OBČINI

V programu letošnjih prireditev ob prazniku Občine Moravske Toplice je bil tudi tradicionalni rekreativni kolesarski maraton po občini, ki so ga prizadevni delavci Občinske športne zveze skupaj z gasilci in drugimi občani pripravili že četrtrič. Na štartno-ciljnem prostoru pred športnim parkom Zdravilišča Moravske Toplice se je zbralo rekordno število nastopajočih z vseh koncev Slovenije – 185 jih je bilo uradno prijavljenih, blizu 50 pa se jih je na pot podalo brez plačila štartnine. Na koncu so bili spominske majice deležni prav vsi nastopajoči.

V prijetnem jesenskem popoldnevu so lahko kolesarji občino spoznavali na dveh različnih progah: krajša in nekoliko lažja 28-kilometrski proga je bila ravninska in kot naročena za kolesarje-rekreativce, daljša 50-kilometrski proga pa je bila zahtevnejša, saj je poteka tudi po goričkem delu občine.

niel Strah (ŠD Radenci) in **Anica Gašparoš** (Pilot Skystar). Najštevilnejša skupina, ki je prejela tudi pokal organizatorja, je bila ekipa Pilot Skystar iz Ljubljane, ki je štela kar 34 kolesarjev.

Po končani prireditvi je Občinska športna zveza Moravske Toplice pod pokroviteljstvom občine in Zdravilišča

Na krajši progi – prevozilo jo je 82 kolesarjev – je bil med moškimi najhitrejši **Jože Karas** iz Murske Sobote, med ženskami pa **Alenka Ružič** (Pomurska banka – BS NLB), med več kot sto kolesarji na daljši progi pa sta bila najhitrejša **Da-**

Moravske Toplice pripravila še bogato zrebanje, kjer so med aktivne udeležence razdelili vrsto praktičnih nagrad, med njimi tudi tri panoramske polete s športnim letalom.

Geza GRABAR

Sebeborci

PONOVNO VAŠKE IGRE MED ZASELKI

Sebeborci se lahko pohvalijo z zglednim družabnim življenjem, katerega vrhunec so vsakoletne vaške igre med zaselki. Na družabnem srečanju s piknikom se organizatorji skušajo vaščanom zahvaliti za dobre odzive na številnih akcijah in prireditvah, ki jih pripravijo med letom ter obenem skrbijo za dobre vezi med krajanji. Dober zgled za ostale kraje!

V organizaciji tamkajšnje krajevne skupnosti ter klubov in društev v kraju – gasilskega, športno-kinološkega, strelske družine ter kluba malega nogometa – so v športnem centru tudi letos zadnjo avgustovsko nedeljo potekale tradicionalne vaške igre, četrte po vrsti.

V šestih različnih družabnih igrah – prevozu vode s samokolnico, pitju piva, streljanju s fračo, sestavljanju kmečkega voza, škropljenju s staro ročno brizgalno ter seveda vlečenju vrvi, so tudi letos merili moči in spretnosti vaščani, ki so sestavili štiri ekipe: Balerov breg, Podžlaki ter zgornji in spodnji del vasi.

Veliko tekmovalno vnemo sodelujočih so spodbujali tudi številni navijači in gledalci, ki se jih je zbralo več kot 250. Naslov najboljšega je tokrat pripadel ekipi zgornjega dela vasi.

Geza GRABAR

5. vaške igre

IVANOVCI, KRNCI, VUČJA GOMILA ...

Tešanovci so v avgustu gostili udeležence 5. vaških iger občine Moravske Toplice. V osmih zabavnih igrah in vlečenju vrvi so se pomerili tekmovalci iz štirinajstih krajev. Pokazali so veliko mero spretnosti, smisel za zabavo, v vlečenju vrvi pa je na koncu celo zavrela kri. Kljub vsemu je bil namen celodnevne prireditve – druženje, dosežen. Zelo množičen odziv občanov pa je ponovno potrdil, da ljudje tovrstno obliko druženja in zabave potrebujejo, zato bodo igre v različnih krajih občine pripravljali tudi v prihodnje.

Naslednje leto v Ivanovcih, saj so prebivalci tega goriškega kraja zmagali na letošnjih.

Na drugo mesto so se v skupnem seštevku uvrstili tekmovalci enega najmanjših krajev v občini – Krnec, tretji je bila Vučja Gomila, gostitelji pa so se kljub velikemu organizacijskemu zaloga izkazali tudi kot tekmovalci – bili so četrtri.

V nogometni igri – streljanju žoge na gol – so seveda zmagali tekmovalci iz najbolj nogometnega kraja v občini – Martjanec, čeprav je enako število zadetkov dosegla tudi Vučja Gomila. Iz Krnec so bili najbolj spretni v ročnem luščenju koruze, po igri sodeč vedo v Tešanovcih najhitreje nadevati krvavice, v Ivanovcih pa najhitreje žagajo drva, spravljajo krmo in sestavljajo leseni kmečki voz. V odmerjenem času sta največ brezalkoholne pijače popila tekmovalci in tekmovalka iz Sela, štafetni tek v vrečah pa je najhitreje opravila vrsta iz Ratkovec.

V prestižni igri – vlečenju vrvi, ki je bila tudi rdeča nit tekmovalstva, so v tekmi za prvo mesto krepki možje s Suhega Vrha bili boljši od tekmovalcev iz Ratkovec, za tretje mesto pa združena ekipa Mlajtinci-Lukačevci od Tešanovec.

Geza GRABAR

Martjanci NOVA PODOBA ŠRC ČARDA

Na javni razpis slovenske akcije za obnovo športnih objektov, ki ga je kot partner Olimpijskega komiteja Slovenije – Združenja športnih zvez že drugo leto objavil Helios iz Domžal, se je prvič prijavila tudi Občinska športna zveza Moravske Toplice. Skupaj s slovenskim tretjeligašem – NK Čardo iz Martjanec je namreč prijavila obnovo tamkajšnjega športno-rekreacijskega centra in od Heliosa brezplačno prejela 300 kilogramov barv in lakov. Namenili so jih za obnovo fasade, notranjosti večnamenske dvorane in zaščitne ograje ter golov na nogometnem igrišču. S tem je sodoben športni center v Martjancih dobil še lepšo in privlačnejšo podobo. Sicer pa bo Helios štirinajstim športnim zvezam letos za obnovo njihovih športnih objektov v obliki barv in lakov namenil 5 ton blaga v skupni vrednosti več kot 2,5 milijona tolarjev. OŠZ Moravske Toplice bo tudi v prihodnje sodelovala na podobnih razpisih.

Kot je na priložnostnem srečanju z novinarji povedal sekretar NK Čarda Koloman Pintarič, so nogomet v Martjancih začeli organizirano igrati že pred 28 leti. Nogometaši Čarde imajo za sabo že okrog 1.100 tekem. Zdaj je Čarda stabilen tretjeligaš. V priprave za novo sezono se je vključilo 24 igralcev, od katerih jih več kot polovica izhaja iz kluba. »Če k temu dodamo, da je kar 10 igralcev mlajših od 20 let in da so le štirje starejši od 25 let, lahko ugotovimo, da gre za perspektivno moštvo, ki se bo v naslednjih letih potegovalo za vrh tretje slovenske lige. Tudi mladinsko moštvo uspešno tekmuje v tretji slovenski ligi. Potrditev, da se s tem moštvom dela dobro, je prav letošnja vključitev 5 igralcev v člansko ekipo. Moštvo starejših dečkov tekmuje v ligi MNZ Murska Sobota. Še posebej razveseljev je pogled na 25 otrok, mlajših od 14 let, ki iz Martjanec in okoliških vasi prihajajo vsak teden trikrat v našo počitniško pionirsko šolo nogometa, ki smo jo po nekaj letih premora ponovno organizirali. V okviru kluba deluje tudi malonogometno moštvo, ki igra v občinski ligi, ekipo pa sestavljajo nekdanji igralci moštva. Prav tako pa deluje tudi ekipa veteranov,« je zgovoren Pintarič.

»Ob pomoči krajevne skupnosti in vaškega odbora smo odkupili zemljišče, na katerem raste današnji športni center. Pred 15 leti so bile zgrajene slačilnice in postavljena ograja. V naslednjih letih pa je bila ob pomoči krajanov ob slačilnicah postavljena še dvorana, ki pa žal ni bila dokončana. Pred dvema letoma, ko se je moštvo uvrstilo v III. SNL, smo začeli s temeljito prenovi obstoječih objektov ter z izgradnjo novih. Ob pomoči občine je bilo igrišče podaljšano, postavljeni so bili novi goli in zaščitne mreže za goli. Sami smo preuredili notranjost slačilnic in klubskih prostorov. Prav tako smo uredili igrišče za igro malega nogometa. V lanskem letu smo ob strokovni pomoči mag. Kapuna in donatorski pomoči trgovine Ceres izvedli še sanacijo travnatih površin in s ponosom lahko

ugotavljamo, da je to eno izmed najlepših travnatih igrišč v Pomurju. Ob pomoči krajevne skupnosti smo izgradili namakalni sistem za igrišče in uredili centralno kurjavo v slačilnicah.

V letošnjem letu smo nadaljevali z obnovo travnatih površin ter obnovo in postavitvijo ograje okrog igrišča za mali nogomet. S pomočjo Heliosa iz Domžal in Olimpijskega komiteja smo še polepšali podobo svojih objektov. Z barvami Heliosa smo obnovili fasado slačilnic, prebarvali notranje stene, obnovili talno oblogo v dvorani in dali novo podobo ograji okrog igrišča.

In kaj še je potrebno v prihodnje postoriti? Želimo končati dela pri obnovi travnatih površin ob igrišču. To pa še zdaleč ni vse, saj bi radi dokončali obnovo dvorane in pridobili dve večji garderobi. Dvorana bi tako spet postala prostor, ki bi ga lahko koristili mladi in stari za rekreativne namene. Denar, ki ga vložimo v zdravo življenje, ni nikoli izgubljen,« meni Koloman Pintarič.

Geza GRABAR

Selo GORSKI KOLESARJI NA GORIČKEM

V Selu na Goričkem se v zadnjem času vse bolj uveljavlja gorsko kolesarjenje. Lani so namreč tamkajšnji športni delavci skupaj s člani soboškega kolesarskega kluba trasirali kolesarsko stezo in že pripravili prvo tekmovanje.

Letos so naredili še korak naprej. Športno društvo NK Rotunda je v sodelovanju s KK Murska Sobota sredi poletja pripravilo odprto državno prvenstvo gorskih kolesarjev v krosu.

Zbralo se je kar 111 kolesarjev iz Hrvaške, Avstrije in Slovenije. Razdeljeni so bili v sedem različnih kategorij. Do cilja pred vaško-gasilskim domom, so premagovali različno število krogov: najmlajši tri v dolžini dveh kilometrov, v elitni tekmi pa celih dvanajst krogov po 4.200 metrov.

Tekmovalci so pohvalili progo, ki je na tem območju ena najzahtevnejših. Tako lahko postane tudi gorsko kolesarjenje v Selu eden od načinov promocije kraja in občine ter način, da se Goričanci obiskovalcem predstavijo v najboljši luči.

Geza GRABAR

Nočni turnir v malem nogometu v Filovcih

PRVO MESTO DOMAČINOM

Športno društvo Filovci je v okviru prireditve Mesec športa pripravilo tradicionalni nočni turnir v malem nogometu. Med petimi ekipami so imeli največ uspeha mladi nogometaši ekipe Filovci II, ki so bili boljši od nogometašev Ivanec, društva strelcev Jezero iz Dobrovnika, prve ekipe Filovec ter Strehovec. Najboljši strelec je bil Bukovec iz DS Jezero.

Pred začetkom turnirja so se člani izvršnega odbora OŠZ Moravske Toplice pomerili z občinski svetniki in igrali neodločeno – 2:2.

G.G.

NAJLEPŠE UREJENA DOMAČIJA

Foto: Geza GRABAR

Turistično informativni center (TIC) Moravske Toplice je tudi letos pripravil ocenjevanje najlepše urejenih domačij in kmetij na območju občine. Ocenjevalna komisija je upoštevala podobo zgradb in fasad, ocvetličanje oken in balkonov, urejenost nasadov in vrtov ter celotni vtis o »gruntu«.

Med petnajstimi predlogi je največ točk zbrala domačija družine Cigüt z Ulice na bregu v Moravskih Toplicah (na sliki), druga je bila kmetija Vitezovih iz Tešanovca, tretja pa domačija Lainškovih iz Dolge ulice v Moravskih Toplicah.

G.G.

PREKMURSKA VINSKA KRALJICA JE MILENA HORVAT

Društvo vinogradnikov Dobrovnik je pred začetkom trgatve tudi letos pripravilo tradicionalno družabno prireditev – mednarodne vinogradniške igre in postavljanje klopota. V okviru dobro obiskane prireditve je potekalo tudi kronanje prekmurske vinske kraljice za leto 2000. Ta laskavi naziv je letos pripadel 26-letni Mileni Horvat, univ. dipl. inž. agr., iz Sebebovca, ki je pokazala največ osebnega šarma ter znanja iz vinogradništva in splošne razgledanosti. Njen uspeh je toliko večji, saj se je za naziv potegovalo kar sedem kandidat.

Geza GRABAR

Filovci DESETLETJE USTVARJALNIH DELAVNIC MLADIH

Prva prireditev v okviru praznovanja letošnjega občinskega praznika je bila že konec avgusta, ko so v lončarskem središču pri Bojnecu v Filovcih odprli razstavo del slikarske, kiparske, lončarske in dramaturške kolonije. Prireditev je sovpadala z zaključkom letošnjih ustvarjalnih delavnic mladih, ki v Filovcih potekajo že deseto leto.

Otvoritvi razstave del udeležencev delavnice – to so bili v glavnem študentje Akademije za likovno umetnost v Ljubljani, srečali pa smo tudi nekaj akademskih kiparjev in slikarjev, je sledila zanimiva gledališka predstava študentov ljubljanske Akademije za gledališče, film, radio in televizijo, zatem pa še premiera celovečernega filma Deževanje, ki ga je kot svoj prvenec režiral akademski slikar Robert Černelč iz Filovca.

G.G.

PETRA SAKOVIČ – MISS FRKELJ

VEDRI OBRAZI – Petra z očetom po razglasitvi rezultatov

Bogojina KOŠIČEV TEDEN XII

Od 25. avgusta do 10. septembra 2000 so na območju KS Bogojina potekale prireditve 12. tedna kulture. Prireditev je bila letos posvečena slovenski besedi, napajala pa se je kot ponavadi s pestro paleto kulturnih prireditev (koncert mešanega pevskega zbora, gledališka predstava, razstava slik, literarni večer in debatni večer o slovenski besedi, folkorni večer ...), materialnih dosežkov (razširitev električnega omrežja na Bukovnici), verskih slovesnosti (več blagoslovitev, maša, nastop

cerkvenih zborov) ter športno-rekreativnih nastopov (tradicionalni pohod po poteh kulturne dediščine).

Tudi tokrat je izšel obsežen katalog (83 strani) z vrsto poročil in razprav, zapisom dr. Jožefa Smeja ob 90-letnici prof. dr. Vilka Novaka ter literarnim zbornikom, v katerem s svojimi pesmimi sodelujejo Davorin Bukovski, Simona Šemen, Jana Bürmen in Martin Horvat, z etnološkimi zapisi pa trije učenci bogojinske osnovne šole.

Informativni list Lipnica izdaja občina Moravske Toplice, zanjo odgovarja Franc Cipot, župan • stalni sodelavec: Geza Grabar • prelom in fotoliti: Atelje Antolin • tisk: Solidarnost, oktober 2000 • Lipnica ni naprodaj – vsako gospodinjstvo v občini jo dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu občine, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice, tel. 02 / 538 15 00, 548 18 10, 548 17 65, faks: 02 538 15 02, E-mail: obcina.moravsketoplice@moj.net, internet: www.moravske-toplice.si